

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Ч. 11

Листопад

1951

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК VIII. ЛИСТОПАД, 1951 Ч. 11

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодиноке число 25 центів.

Рукописи просимо присилати чітко переписані на одній сторінці паперу. Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Надісланих рукописів редакція не звертає.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ

1. 2" × 1 кол. 2.00	4. 2" × 2 кол. 4.50
2. 3" × 1 кол. 3.00	5. 3" × 2 кол. 6.00
3. 4" × 1 кол. 4.50	6. 4" × 2 кол. 8.00
7. 3" × 3 кол. 10.00	

При річних оголошеннях даємо 20% знижки.
Замовляючи, подати тут зазначене число.

OUR LIFE

VOL. VIII. NOVEMBER, 1951 No. 11

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year
— \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada
\$2.50 per year, half year \$1.50. Single copy 25c.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АВСТРАЛІЯ:

I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe N.S.W.

АНГЛІЯ:

I. Witoszynsky
28, Bolton Drive
Eccleshill
Bradford

АРГЕНТИНА:

Союз Українок
24 de Noviembre 438
Buenos Aires

З М І С Т

М. Зубачинська: Українка сучасності	1	Н. Костецька: М'ясо	14
У. Кравченко: **	2	Орися: Порядкуємо хату	16
О. Дучимінська: Те, що знаю про Н. Ко- бринську	2	Something More than Social Activities	17
Н. С.: Мій перший Листопада	4	Give to the UCCA 1951 National Fund	18
Т. Сімків-Кочан: По східніх стейтах	5	Ukrainian Dishes	18
О. С.: Матері пишуть	6	Buy, Sell and Read	18
Л. Бура: Наша Рома	7	О. Кисілевська: У ювілейний рік	19
М. Головінська: „Ой, дайте ми поки!“	8	Виховна Комісія СФУЖО	19
Ліда: Наша молодь виступає	9	О. Трофимовська: До ідейних основ жі- ночої організації	20
Г. Мельничук: Відійшла приятелька молоді	10	Три роки праці в Англії	20
Р. Завадович: Миша і кертиця	11	Український кіоск в Аргентині	20
О. Іваненко: Білочка-мандрівниця	12	Вістки з Централі	21
Стефа: Влаштуємо хату	13	При громадській роботі	22

На обгортці рисунок В. Січинського: Катедра св. Юра у Львові, XVIII. ст.

Із книжки В. Січинського: „Памятки української архітектури“.

Українка сучасності

Думки в листопадові дні

Метою цієї статті є розглянути процес типізування українського жіноцтва та відношення його сил до сучасної української дійсності.

Назагал треба сказати, що в нас — де б ми не перебували — все одні й ті самі люди ставлять на ноги громадське життя, організують установи, пишуть, читають, платять різного роду вкладки ітд. Це вважають за “сповнення національних обов'язків”. А далі треба ствердити ніде ніщо нікому не закидаючи що жінкам на еміграції здебільша приходиться “держати три угли хати”, а тоді її “виповнювання національних обов'язків” шкутильгає.

Які основні типи дав український жіночий світ? Як оформлювалась українська жінка? Які були осяги українки в цілості українського життя?

Всі українські землі в тому часі перебули період змагань за ідейну спадщину 1918-1919 рр. Шляхи і форми тих змагань були різні. Зокрема “залізний кордон” вперек живої української землі примушує нас у першу чергу взяти його під розгляд.

Наддніпрянина, якої визвольна боротьба між двома світовими війнами, це невпинне розчавлювання кошмару мук і смерті, дала свій тип українки. Це людина, що пройшла крізь усі вогні життя. Її заливали хвилі терору Чека, НЕП-у, колективізації, масових вивозів, голоду ежовщини, праці в концтаборах, розстрілів, а над усе постійної тривоги. На її очах гинули рідні і близькі, сильні й вартісні люди. Здавалось нема за що вхопитись, нема рятунку. Безумовно хоробрі кидались у нерівний бій, щоб плисти до “голубої Савої”. Нікому не було дано доплисти. Наддніпрянка пережила це все, переболіла й перемогла в собі, як символ незламного хотіння до життя.

Однак в основі типи жінок, що їх дала Наддніпрянина, ті ж самі, що й на західних землях. Є їх два — тип революціонерки-підпільнички (Аглая) і тип суспільнички, хоч недорозквітлий, бо вимушено диригований. На еміграції, серед більш сприятливих умовин для вільного суспільного життя, тип наддніпрянки-суспільнички визволився із шаблонних рямців, як тип широкого й багатого заложення.

Ряд повстань, СБУ, СУМ, стихійний бій українського села проти Москви дали без сумніву безчисленні, до нині невідомі імена наддніпрянок, типу підпільнички-революціонерки. Доказом того є факт, що зокрема підчас і після другої світової війни український визвольний рух в невеликій мірі наснажився підпільними жіночими силами на Наддніпрянині.

Зовсім інші умовини були на західних українських землях. Визвольні рухи УВО й ОУН змобілізували у своїх рядах теж молоде і здібне жіноче покоління. Висока напруга підпільного життя, активістична ідеологія оформили на протязі двох десятиок літ тип підпільнички на заході. Вона стояла на стійці у тривалому ударі з окупантом. В її психології переважають акценти національно-політичні. Звичайно, ця її перевага відбувалась нерідко коштом всестороннього поглиблення духовості. Час нагнів, а закон дії вимагав саме цього ритму. Їй приходилося поривати з застарілими засадами найближчого оточення в імя нової ідеї та нових шляхів. Цей тип українки-підпільнички — вольовий і палаючий патосом національної ідеї, — стояв і стоїть плече в плече з мужчинами вже три десятки літ, крізь усі фази й форми визвольних процесів. Нині в рядах воюючої України стрінулися західній і східній

тип підпільнички, визволяючи образ українки-борця за майбутнє нації.

Другий тип українки на західних землях це суспільничка. Вона виросла на тлі легально-суспільного життя, використовуючи законні рями держав окупантів. Вибравши відносно кращі умовини та спокійніший стиль побуту, вона змагала до поглиблення своєї духовості. Це українське жіноцтво, йдучи шляхом активного формування свого суспільного життя, намагалася зберегти й розбудувати ті українські цінності, що були нашою гордістю з прадавніх давен. Воно боролось за плекання українських, культурних надбань, за належну оцінку нашого народнього мистецтва, за збереження народніх звичаїв. В рямках цієї діяльності вміщалася теж широка виховна програма, культурно-освітня, суспільної опіки, харитативна, тощо. В межах політичного стану річей суспільничка, в міру спромоги, нераз забирала голос в обороні основних прав нації на життя. Їй нарешті суспільничка нерідко підхоплювала й надавала організованих форм тим новим вартостям, що їх у революційній напрузі духа намагалася дати підпільничка. Суспільничка, позмозі ці вартості поширювала в маси, що вело до їх утривалення.

Таким чи іншим збігом обставин оба ці основні типи нашого жіноцтва, так із східних як і з західних земель — опинилися на еміграції. Тут вони повинні себе взаємно доповнювати. На Батьківщині визвольні процеси боротьби мусять неминуче створити один основний тип українки-державнички. Це є тенденція до органічної сполучки, до синтезу типу підпільнички й суспільнички, як змагання за остаточне повне обличчя українки.

Марта Зибачинська.

Згадаймо цей момент —
 Коли нам Сонце Молоде зійшло
 Коли нас кликало на Свято!
 А місто і село
 вгортало в рідний орнамент!...
 Згадаймо...
 нехай у серці спогади цвітуть —
 Нехай нас рвуть
 нестримним ритмом крові
 У соняшне роздалля —
 Там де мета єдина!...

Оксана Дучимінська

Те що знаю й пам'ятаю про Наталію Кобринську

III.

Багато людей не любило Кобринської за її холодність. Не знаю, яка вона була в молодості, чи щиріше виявляла свої почуття, але в старших літах вона була така несердечна, не тепла, ніби всі почуття цієї жінки вигоріли в життєвих змаганнях чи померли разом із дорогими людьми. Це дуже утрудняло її приватне життя, робило її осамітнення більш гірким і болючим. Як індивідуальність вона мала безліч друзів, але як людина була самотня. Ця холодність відносилася навіть до членів родини, з якими ближчого контакту не піддержувала.

Може найближчою для неї — і то як людина тільки — була її своячка лікарка д-р Софія Окуневська-Морачевська. Це була теж непересічна особа. Одною з перших у тодішній Австрії вона покінчила гімназію, а пізніше медицину в Швейцарії. Старша від неї Кобринська допомогла їй у тому революційному почині своєю моральною підтримкою. Поміж жінками осталася назавжди щира лучність. Морачевська була достойна, дуже прямолінійна жінка, в якій могли би багато повчитися ще й сьогодні недобитки напушених еманципаторок, які з таким шумом вломлюються в давно вже відчинені двері жіночої рівноправності.

Морачевська жила й працювала більшість свого життя на

чужині. Мала двоє дітей, яких старалася виховувати наймодернішими тоді методами. Пам'ятаю, якою сензацією для Болехова були її відвідини перед першою світовою війною. Її доростаючі вже діти ходили коло хати босоніж, вбиралися легко, зручно й коротко. Опалювалися на сонці, їли сиру городовину та пили неварене молоко. Супроти старших вони вели себе ввічливо, але свobodно, навіть непитані висловлювали свої думки. Все це було в той час, майже непристойні, для багатьох нечувані речі.

Не знаю, чи живі були в той час усі брати Кобринської, але якось про них вона ніколи не згадувала. Найближчою для неї могла б бути родина її молодшої сестри Величкової, яка жила у Львові. Але не відчувалося теж ніякої спеціальної лучності між сестрами. Можливо, що це тягнулося ще з дитинства, коли Наталю вирізняли дома за її розум і красу.

Сестра Кобринської була мила, але тиха й скромна. Аж тяжко було повірити, що це вона саме, та ще й дуже скромними засобами, вела цей рухливий гостинний дім у Львові, в якому не бракло теж цікавих, не пересічних гостей. Зокрема бувало там більше як деінде, українців із Наддніпряни. Мабуть осередком цього були дочки Величків, тоді студентки університету, бо проф. Величко теж був неговіркою люди-

ною, що його пристрасть до книжок була знана. Розказували, що в той час, коли в товариському житті ще строго перестерігали приписів етикетки, Величко прийшовши з родиною а то й сам на офіційну візиту, негайно підступав до шафи з книжками та поринав там, часто прочитуючи навіть цілу книжку. Бувало обмежувався дослівно до привітання й прощання. Кобринська чогось його дуже не любила. А що ненависть була взаємна, то Величко який по її смерті в імені дочок перебирав спадщину, по вандальськи знищив не тільки більшість її цінних листів і записок, але навіть книжки із цінної, ще по батькові одіченої та доповненої бібліотеки.

До сестриниць Кобринська відносилася добре, але без сліду родинного тепла. У завіщанні вона переказала їм у спадщині своє майно. Але робила це з конечности, без довіря, що вони її спадщину використають як слід. Ця справа їй усе не давала спокою, вона вічно щось міняла у тексті тестаменту, радилася з моєю мамою, але не послухала її ради, щоби частину спадщини, бодай будинки записати на громадські цілі, конкретно на захист для хворих письменників, а літературну спадщину й листування передати під опіку музею або комісії, зложеної з відповідних, достовірних людей. Біда, що Кобринська в той час не мала

Наталія Кобринська
в народному вбранні

до нікого довіря, всіх підозривала й усі свої матеріали й більшість майна доручила старшій сестринці Орісі. Це була холодна, претенсійна, позуюча на оригінальність дівчина, без спеціальних прикмет і стремлінь. По смерті Кобринської вона більше зацікавилася її цінностями, як духовою спадщиною та дозволила батькові по своєму змарнувати все. Вона закінчила український університет у Празі, невдатно вийшла заміж та виїхала з чоловіком на Велику Україну, де безслідно пропала. Молодша Калина теж не скористала із своєї частини спадщини, бо була в той час разом із чоловіком на Зеленому Клині й ніколи вже більше не подала вістки про себе. Була це жива, природна, весела дівчина, що тішилася загальною симпатією й невідомо чому власне вона менше подобалася Кобринській.

І так матеріальна і духовна спадщина Кобринської змарнувалася на очах її приятелів, яким Кобринська не дала змоги за нею обстати. Найбільше скористав із неї згаданий про-

Замовляйте книжку Б. Романенчука: „3 життя і творчості Н. Кобринської“. Коштує 35 ц.

фесор Величко із своєю другою жінкою та й він незабаром виїхав до Києва, мабуть у надії зробити там наукову кар'єру.

IV.

Перша світова війна не була для Кобринської цілковитою несподіванкою. Вона зустріла її, хоч із великими надіями, але тривожно. Було видно, що війна принесе великі зміни в загальному, а тимсамим нові можливості для українців. Вона хвилювалася більше як другі, бо її сподівання були сміливіші й ясніші.

Від першого дня взяла активну участь у всіх громадських починах Болехова. А праця таки помітно пожвавилася. Формувалися Січові Стрільці, основа української армії, творилися нові організації, комітети, влаштовувано курси Червоного Хреста. Кобринську просили до провodu, але вона не обмежувалась до почесей, вибирала охотніше конкретну працю. „Наші можливості такі малі, як наше середовище, але наша праця така велика, як наші цілі“ — говорила, ходячи по збірках у дощову погоду.

Та ентузіастичного настрою стало не надовго. Замість очікуваного наступу прийшов відворот із своєї таки території. Десь там завзято боронився ще Перемишль, але московська армія повинню заливала маленьку Галичину. Настала паніка, люди почали тікати кудись безтямно поперед себе. Більшість переносилася з кута в кут, не раз на смішно малі віддалі. Зокрема приманювали малі гірські місцевості, бо всім здавалося, що туди вороже військо аж ніяк не дійде і кожен намагався себе там забезпечити.

Кобринська теж піддавалася панічним настроям. Вона боялася фронту, війська, грабунку, голоду та політичного переслідування. Невдатна спроба втечі до недалекого, глухого села її остаточно пригнобила. Всі кімнати свого дому повинаймала, залишаючи собі тільки одну, яку в дійсності тільки вживала. Тим забезпечила себе перед браком гроша та можливістю нападів. Це було доцільне, але її не впокоїло. Нервовість її зростала, вона не спала по

ночах, почала вже навіть боятися зовсім необосновано... своїх співмешканців.

В той час, на її прохання, моя мати переїхала разом з мною до неї. Жили ми разом із нею в її кімнаті. Це її помітно успокоїло й піддержало. Вона почала знов працювати над підготовою до друку збірки своїх новель. Багато з тодішніх розмов я вже зовсім виразно запам'ятала, хоча в той час ще не могла їх як слід розуміти.

Зв'язок із друзями, який із початком московської інвазії майже зовсім перервався, почав знов навязуватись. Деколи, принагідно, відвідав її хтось із дальших, то знов обережно, користаючи з нагоди побуту, навідувались нові, цікаві люди з Наддніпрянщини.

По затяжних боях недалеко Болехова, австрійці знов зайняли містечко й успіх почав переходити на їх сторону. Появились Січові Стрільці, які визначились у боях за самий таки Болехів. Хата заповнилася молодим, ентузіастичним, культурним — та вже духово загартованим — елементом. Не зважаючи на ще зовсім невідрадную дійсність, вони вже горіли творчими плянами на майбутнє. Прибита подіями Кобринська не могла вгоститись цій атмосфері молодого віри й пориву і почала душевно оживати.

(Докінчення буде)

Сестра Наталії Кобринської
Герміна Величкова

Мій перший Листопада

Коли з відстані літ пригадую собі той час, мимоволі виринає передо мною, тоді свіжо-спеченою урядничкою банку, телеграма. Малий папірчик, що наспів 30. жовтня й кликав мене негайно приїхати до Львова.

Не стану тут описувати подорожі, трудної й прикрої в воєнному часі. Але за ту ніч подорожі сталося те неймовірне, чого всі сподівались.

Чудовий морозний ранок. Львів купається у сонці, тільки вулиці припорошені снігом. Чи це сон, чи ява? Вся залізнична служба з синьо-жовтими опасками на руці. Трамваї ще не ходять. Треба йти пішки до середмістя, де живуть вуйки. Але тих кілька кілометрів я перейшла дуже скоро, не тяжіла навіть підручна валізка. Ввесь час чути карабінові стріли, денедє затеркоче й кулемет.

Приходжу до тети. Не встигаю привітатись, бо чую схвильований голос п. К. яка оповідає, що в ратуші організується полева кухня для наших вояків, але немає кому варити.

Я зголошуюсь. Вуйко кепкує собі з мого куховарського вміння, а тета хоче положити мене після дороги. Але я знаю, що тета — старша жінка й для неї це буде важко. А я хоч до бульби зможу придатися.

У ратуші є вже декілька пань і дівчат, мені незнайомих. Чекаємо розпоряджень. Завідуюча кухнею, п. О. пішла до команди переговорювати.

Вкінці приходить задихана. „Харчуватимемо залогу міста, — кинула шівголосом. — Нам зараз доставлять харчі з магазину...”

І ми вже на долинні в кухні. Якоб так зложилось, що чотирьох молодших і мене між ними призначили дійсно до бараболі.

Зразу праця йшла мовчки. Думки шибали головою. Чи обсадили наші ціле місто? Чому чути час від часу кулемети? Де тепер наші Січові Стрільці? А тим часом руки механічно водили ножем туди й назад. Час від часу переривали тишину голоси пань біля стола та привітання вояків, що вносили коші з харчами.

Нагло гримнули двері й зазвучав позаду мене дзвінкий чоловічий голос. Якийсь старшина пройшов мимо й затримався біля завідуючої, що розкладала на столі мясо. Сказавши щось, він круто повернувся і — спинився біля нас.

— Сянка? — спитався здивовано малої чорнявки, що сиділа біля мене. — Ти тут? — повторив протяжно.

— Я тут! — відповіла весело, а навіть задеркувало. — Це тебе дивує?

— Я й не припускав, що студентка фармації вміє обирати бульбу! — засміявся він. — Щастя Боже!

Сянка усміхнулась йому вслід. — Мій кузин, — сказала вона згодом.

Зустріч і розмова розворушили нас. Показалось, що всі ми, що тут випадково зібрались, теж студентки, одна ще гімназистка. За хвилину підійшла до нас сива пані, що помагала при столі і вмшалась у розмову.

— Ви фармацевтка? спиталась вона чорнявки. — Може вам краще було б допомагати в якомусь шпиталі або античному складі?

— Я й не подумала про те відповіла Сянка. — Я не пішла сьогодні до лябораторії, бо свято. А тут рано прийшла пані К. закликати до кухні, бо немає кому помагати...

Сива пані вернулась до своєї праці, а думки заклубились у нас.

До аптичного складу? Може й мені слід би до якогось українського банку? Але я про те якось не думала. Мені хотілось дуже поглянути на університет, що там діється. Або відвідати товаришок, що працюють у командантурі.

За хвилину долетіли до нас слова розмови, що велася при столі. Вона ніби торкалась нас і тому ми нащурили вуха.

— Це ж гріх держати їх коло бульби! У нас такий брак інтелігентних сил!

— Маню, бійся Бога! Це говорила завідувача. Ми ж маємо дати двісті людям обід! Де ж я візьму помішниць тепер, коли трамваї не ходять?

— Нічого, нічого, — відповіла втихомирююче сива пані. — Обійдемо сьогодні нашу Тетинську вулицю і стягнемо інших. Побачиш, що знайдемо. А їх треба завтра відпустити до іншої праці...

— Добре тобі говорити! Чи вони підуть туди? От, крутитимуться з товаришками по місті. А тут, хоч гинь, нашим хлопцям треба дати їсти! Ти ж знаєш, що мало хто з них спав цієї ночі!

Пані замовкли. Ми похилили голови над бульбою. Я пригадала собі, що обличчя вояків, що вносили, коші, були сині від холоду. Ми вже не промовили й слова. Від непривичної роботи боліли плечі й руки. Тільки чути було плюскіт води, коли падала в неї обібрана картоплина.

Пізно пополудні, коли ми позамітали кухню і скидали фартушки, завідувача покликала нас. Вона подякувала нам за поміч і додала сухо:

— Я не вимагаю від вас, щоб ви прийшли завтра. Може й справді краще, коли ви підете до фахової роботи. Але пам'ятайте, що часу не слід тепер марнувати. Коли б вам прийшлося шукати приміщення, то пам'ятайте, що двісті вояків із середмістя вашої помочі потребує. Наших вояків!

Коли ми вийшли в морозне повітря Львівського ринку, мені щоби паленіли. Я тоді не дуже розуміла суперечки обох кухонних пань. Але я відчула, що помочі треба зараз і негайно. А мені ще хотілось бігати на університет чи на командантуру!

Проминуло довгих тридцять літ від того памятного дня. Я так і не побачила університету й командантури в тому часі. Але тепер я вже розумію дискусію при кухонному столі. Це були два засадничі погляди на справу.

Що краще? Чи господарити раціонально людськими силами та діяти розмірено? Чи підхоплювати хвилю ентузіазму так, як вона пливе, і вливати її в перше русло наших потреб?

Важко мені тепер на те відповісти.

Наталія С.

По східніх стейтах

Цього літа рішили ми провести наші вакації на сході Америки. Там не тільки гарні гірські околиці, але й великий центр нашого життя. Отже хотілося заглянути до наших установ, книгарень та крамниць, що про них читаємо в газетах. Хотілось також (а котрий збирач не мріє про те?) придбати дещо для своєї збірки.

У Нью Йорку провели ми тиждень. Зустріли людей, що їх не знали, хоч листувались цілими роками. По наших книгарнях побачили також багато цінних видань. Є також цінні речі в приватних руках, особливо між новоприбулими. Жаль стало, що ті цінності можуть розгубитись зчасом, якщо не попадуть у відповідні руки. — Удалось нам роздобути для нашої збірки „Кобзар” Шевченка з 1908 р. під редакцією В. Доманицького.

У Філадельфії немає стільки книгарень, зате там твориться багато нового у діялці народного мистецтва. Кооп. „Базар“ випрацьовує цікаві зразки вишивок, а керамічна студія Марії Хомин виконує кераміку на гуцульських зразках. Вперше побачили ми керамічно випалені ікони роботи маляря В. Кивелюка.

Та вже найбільше враження зробила на нас домівка Союзу Українок Америки. Це простора, чисто й естетично улажена кімната, де відвідувач почуває себе відразу в привітній атмосфері української хати. Бюрове знаряддя машинки до писання і бюро не завважується відразу. А в першу чергу кидаються у вічі портрети наших провідних жінок — Наталі Кобринської й Лесі Українки, прибрані прегарними рушниками. Дальше — ошклені шафи з мистецькими речами — як керамікою й дереворізьбою. А вже коли голова США, п. Лотоцька відкрила перед нами могутню скриню, що стоїть у куті — нам дух заперло! Це цілі скарби! Вишивки з різних сторін нашої землі, народне вбрання з різних околиць і килими, все це дбайливо придбане й закуплене впродовж 25-літнього існування Со-

юзу... До того ще дяльки в типічних українських строях із різних сторін України!

Ми збирачі й уміємо оцінити оцей запал і працю, що вложений у таке діло. Правда, хотілось би бачити цю збірку вложеною та доступно для відвідувачів. Із розмови з п. Лотоцькою почули ми, що цю збірку використовують часто для лекцій про українське народне мистецтво для американців і інших національностей! Але як гарно було б, коли б така збірка спочивала в відповідних шафах та в окремій кімнаті!

У дальшій розмові почули ми, що Союз Українок Америки плянує закупити власний дім для своєї Централі. Там мала б бути приміщена також оця збірка, як початок етнографічного музею. Оцим Союз Українок Америки започаткував би велике культурне діло, що його так дуже потребує наша громада в Америці.

Цією вісткою ми зраділи. Нераз уже думали про те, де можна буде примістити наші дорогі цінні скарби, коли ми вже не будемо всіли ними опікуватись. Якщо наше жіноцтво береться до такого великого діла, як придбання дому на музей, то нам усім треба стати до праці і спільними силами довести діло до кінця.

Туся Сімків-Кочан

* * *

В ч. 8 „Нашого Життя“ подали ми вістку про відвідини подружжя Кочанів, збирачів із Джоліет, Ілл. у Централі США. У розмові з ними знов виринула справа власного дому США та пекучої потреби — розмістити якслід наші цінні збірки. На днях п. Туся Кочан надіслала нам опис вражень із св. подорожі, що його подаємо. Із нього бачимо, як вона — доволі збирачка й спеціалістка в цій галузі — оцінює нашу збірку та радіє можливістю їх музейного упорядкування. Нехай її голос стане для нас пригадкою та заохотою. Велике діло нашого дому мусимо почати. Воно потрібне нам із різних причин. Це буде не тільки пам'ятником нашої народної культури для принагідних відвідувачів, прогульок та шкіл. Але буде громадським центром української жінки, місцем її 26-літньої праці. Бо ми, впродовж усього нашого існування допомагали завжди будувати другі хати, радісно, жертвенно й охоче. Ми радо давали свою працю й горді на те, що дбали в першу чергу про заг. громадське добро. Але час уже й подумати про домівку української жінки, на яку ми собі за служили!

Редакція „Н. Ж.”

Туся Кочан із маляркою Марією Благіткою на виставці в Ст. Луїс. На стіні дереворити О. Кульчицької із збірки п-ва Кочанів.

Матері пишуть...

Продовжуємо рубрику „Матері пишуть...“ Іванна Петрів висловила в ч. 9 „Нашого Життя“ цінні думки про те яка велика може бути сила родини в вихованні молодого покоління. Прохаємо надсилати свої помічення й завваги. Кожна думка матері може стати вказівкою для другої, кожний її сумнів можуть вяснити фахові виховні сили.

* * *

Пані Іванна Петрів каже, що підставою збереження нашої дитвори є високо-моральна родина. Це є дуже правдиве й засадниче. Від цього заложення треба виходити, коли хочемо вдержати свій вплив на дитвору.

Але треба числитися з тим, що доростаюча молодь — а таку найтрудніше провадити — зударяється із світом. Що вона раз-у-раз напотикається на явища морального занепаду. Що й до неї підступає не раз спокуса в якійсь блискотливій формі.

Нещодавно цілий світ жахнула вістка про поширення наркотиків серед шкільної дитвори в ЗДА. Про те багато писали газети. Цифри лякали, а обличчя понівеченої молоді й їх спокусників в ілюстрованих журналах наводили сум на душу. Невже таке щось можливе і діється довкруги нас?

Лихо не спить. Цей факт повинен нас насторожити. Це не значить, що в кожній школі продають наркотики й наша дитина наражена на таку спокусу. Але не завадить попередити її про те. Я перевела кілька таких розмов із дітьми і всюди зустріла зрозуміння. Про те свідчили їх зрілі й передбачливі запити.

Здається мені, що найкращою запорукою проти такого лиха це є довіря дитини. Коли дитина матиме до батьків довіря, вона не вкриватиме перед ними якогось свого вчинку чи кроку. А довіря дитини позискати можна авторитетом (про що пише п. Петрів) та увагою до дитячих справ.

Тому увага, зацікавлення світом дитини — це одна з основних передумов. Коли хочемо вести свою дитину, треба увій-

ти в її світ, перейнятись її інтересами. Правда, це нелегко тепер, коли мати перетяжена заробітковими й хатніми обов'язками. Але здається, що головною ціллю нашого виховання — це є не дати їй якнайбільший добробут, а дістати з неї здорово думаючу, моральну одиницю.

**

Дуже мене тішить, що на сторінках „Нашого Життя“ розгорнулася така цінна дискусія в надзвичайно важливій справі — виховання наших дітей, збереження й удосконалення їх української душі в чужому оточенні. Тішить те, що свої думки й побажання висловлюють самі матері-українки. Хочу й я преднатися до них і висловити кілька своїх міркувань.

Цілком підтримую погляд, що українська дитяча книжка є величезним чинником у вихованні початків національної свідомости дитини. Але хочу додати до цього, що книжка мусить мати й відповідні високоякісні ілюстрації: образок, реалістично виконаний та ще й у яскравих кольорах, надовго лишається в дитячій пам'яті й там підсилює, закріплює одержані з книжки вражіння й відомости. Наші маленькі дуже люблять розглядати й коментувати різні малюнки, а ще більше кіно, телевізор, бо там люди чи тварини рухаються й розмовляють. З яким захопленням вони відтворюють все те, коли бавляться з своїми однолітками!

Та те, що вони відтворюють після перегляду телевізора чи після відвідування кіно, своїм змістом приводить мене в жах!

Діти так легко й із таким захопленням „забивають“ один другого з пістолів (які, на превеликий жаль, так щедро дарують їм самі ж мами й батьки), „справжніх“ чи уявних — патичків, дощечок, тощо, що дивуєшся їх жорстокості! Й хочеться крикнути так, щоб почули всі, кому це чути належить: „Досить! У наш жорстокій вік і без того душі людей зачерствіли. Не смійте це передавати дітям!“ Хочеться благати батьків: „Не давайте їм пістолів! Не водіть їх до кіно! Не дозволяйте їм дивитись без розбору на все, що подає телевізор!“

„А чим же задоволити потреби дітей?“ — запитаєте. На жаль, кінофірми зовсім не думають про виховну роль кіна для дітей, про фільми відповідного змісту, а тут, на чужині, вимагати ще й національно-українсь-

кого їх забарвлення, звичайно, не маємо можливости.

Отже, мусимо подбати самі про те, щоб своїм дітям дати розумну розвагу й одночасно виховувати з них „людей“ в повному позитивному розумінні того слова, а до того ще й свідомих українців.

Бідні ми, то правда! Але не дуже великих коштів вимагає, скажімо, ляльковий театр. Не потрібно багато людей, а зміст і оформлення завжди можна дати такі, щоб відповідали нашим великим цілям.

Театр для дітей! Є у нас тут на іміграції висококваліфіковані актори й навіть цілі колективи їх. Яку б велику громадську й національну справу виконали вони, коли б хоч час від часу давали вистави для дітей, належного змісту й оформлення.

А якби досвідчений актор чи ще краще артистка (бо жінка має більше серця й зрозуміння до цього) згуртували самих дітей і давали б вистави їхніми силами!

Де таких людей немає, напевне, є педагоги, чи просто хтось із матерей, що люблять театральне мистецтво й розуміються на ньому, які можуть взяти це на себе..

Всі ми знаємо, скільки радості дітям-виконавцям і втіхи батькам дають такі наші свята, як „Св. Миколая“, „Ялинка“, „Свято матері“ й інші.

Даймо ж нашим маленьким цю радість систематично! Пустімо в дію цей могутній чинник виховання й розвитку національної свідомости! Відірвімо тим самим нашу дитвору від жахливих впливів вулиці й сучасного кіно та телевізора!

Знаю, що наше громадянство тільки тоді зверне увагу на цю „дрібну“ на фоні „високої політики“ справу, коли наші матері активно візьмуться за неї й спонукають до того ширші кола українців. Тільки об'єднаними зусиллями матерей можна створити відповідне місце для підготовної роботи до таких вистав, місце для інших розумних розваг — постійні дитячі домівки чи дитячі клуби.

Тому тільки можна з особливою радістю вітати такий почин — відкриття дитячого клубу, — що його створило Т-во Опіки над Дітьми і Молоддю у Філадельфії.

Хай Бог помагає в такому величчю і почеснім ділі!

В. Ш-ка

Чи ви вже вплатили передплату за „Наше Життя“?

Наша Рома

З нагоди зборів ЗУАДКомітету виступила знову між своїми Рома Прийма. Філадельфія привітала її тепло й сердечно. Цікаво було вдруге побачити її „Верховину” чи подивуватись „Русалці”, що постала вже за океаном.

І справді наша Рома несамоу вироста. Хоч і давніш її постань була гордо випрямлена, а чорні очі блистали як вуголь, то є щось нового у погляді. Є зрілість, яку їй дала чужина.

Бо Рома є не тільки квітом рідної землі, що зацвів для нас на чужині. Вона пройшла шляхом скитальщини, поділяючи долю й недолю своїх посестер. Від її радісного дебюту в театрі опери й балету у Львові, у його блискучий час, вона перейшла через вишкіл знаменитих мистців Австрії, здивувала своїм виразом країну клясичного балету Канаду й пробує сил на найелегантшому побережжі світу, на Флориді.

Пані Іванна, мати Роми, розказує. Скільки часу минуло від прощального виступу Роми на скитальщині! А скільки переживань у ньому! Наперед дебют у Вінніпегу перед публікою, що була великою невідомою. Та вже перші кроки розвіяли цей сумнів. Стримані канадійці виявили бурливе захоплення. Слідував один танковий виступ за другим, здовж цілої Канади. Вітали нашу Роми дружини канадійських достойників, запрошуючи її до своїх палат. Вітали її й наші земляки у народніх домах. Найрадше згадує прийняття в Форт Вілліам, де канадійська піонерка вітала її:

— Ви нам потрібні, бо ви наші...

Потім прийшов Монреал. Тут Рома зобов'язалась танцювати в великому балеті Рут Сорель. По довгій мандрівці знов період творчої праці. У балетній-песі Полішінель, що її написав французький композитор, їй припала чолова роля княжни. Та окрім тих виступів почала Рома знов працювати над українською тематикою. Давні її задуми, постаті русалки й відьми набрали життя. Головно, коли композитор Юрій Фіяла створив музику до них.

Рома Прийма у танку „Верховина”

Але дарма! Довше як рік не можна спинятись на одному місці. Мистець мусить бути в руху і Рома проскочила при найближчій нагоді до Нью Йорку. Чергова поїздка повела її до Філадельфії й Пітсбургу. А далі слідувало запрошення на Флориду.

Знов новий світ і нова публіка. Велика ревія на Маямібіч із першорядними європейськими силами. Рома танцює п'ять солових точок — Саломе, Анітру, уривок із Копелії, екзотичний танок та як новинку — танок із конем. Оцею останній був актуальною темою по всьому побережжі. Мраморний кінь у білому світлі сцени, а біля нього постать танечниці в білій газі...

По закінченні сезону в Маямі знов хвилина спокійної творчої

праці. Треба перевірити своє знання у найкращих вчителів Нью Йорку, треба побачити що твориться нового, а головне — здійснювати свої задуми. Вже майже опрацьований танок — Марія Магдалина. Життя великої грішниці, що зуміла з порожнечі гулячого життя знайти дорогу в світ терпіння й любови. Це вже довго манило Роми й вона знайшла ритм великої пристрасти, що промінює з цієї постаті.

Але є вже в праці новий сюжет із рідної тематики. До слів Шевченка „На панщині пшеницю жала” змальована праця колгоспної жниці, що воліче свої дні на чужій роботі. Вся вага примусової праці та біль матері клубиться в цих ще неопрацьованих рухах.

Мариться також щось велич-

„Ой, дайте ми покі'...”

Обдимлені мури чистенького двірця. Обдимлені збочі, обдимлені хати берегом Опору. Люди снуються всуміш із вояками біля двірця, біля пошти. Затурбовані, наче б припорошені назовні оцим чорним пилом, який розкидають машини навантажених транспортів довкруги. Усе спрямоване на захід.

— Що ж буде дальше? напошепки між собою люди, бо вголос треба сміятися запаленими очима, вимарнілим обличчям, блідими губами.

А у душі? Виразні картини:

Тюрми, шибениці, розстріли найкращих синів. Криваво-тернистий шлях.

Товпляться біля поштового будинку... Може хоч вісточка яка? Байдуже до кого. Це вістка у село і кожний сприймає її жадібно, втягає кожне слово, неначе губка воду.

Очі всіх дверях, там листоноша.

— Настаєа...

Рука у білому, вишиваному рукаві поспішно висувається з гурту. Темні очі вбиваються у лист, голова у квітистій хустині схиляється.

— Від сина... шепочуть уста.

І всі кидаються до неї читати. Так мало й не розірвуть невправною рукою адресовану коверту.

— Мамко прийдьте! Найще хоч разочок подивлюся на вас. ... Йдемо на фронт

І тут місцевість, де буде стояти транспорт і дата дня, яка вже давно проминула, лист багато спізнився.

Тишина залягла куток біля пошти. Наче б закам'яніли обличчя.

І тоді хтось шепотом:

не й ніжне з нашої бувальщини. „Плач Ярославни” на мурах Путивля — як можна б це вразити в руках? Це ще й не почате, але вже запрятує ум і хвилює.

Наближається новий сезон на Флориді. Незабаром знову відлетить туди наша перелетна пташка. Та на весні обіцяє прилетіти з концертним турне. Із низкою нових українських танків.

Л. Бура.

— Там зрада діти пропали..

Темні очі Настасі глянули в далечінь, на схід і рука вирвала лист недочитаний. Не могла стояти вже в тому гурті, не могла слухати жодних слів, не могла думати нічого. Її чоловік першого разу вивезений, ледве врятувалась із сином, а тепер?

— Ой дайте ми покі'! — просила, коли намагався хтонебудь її потішити. Вона знала:

Один ворог краший за другого. Готує скрізь засідки, розтягає сіти зрадницькі і винищує. винищує.

Тікала геть, до своєї хатини. Видавалось їй, що забеться там у якийнебудь куток і буде їй легше.

Та у селі сталося те, чого не було, як виходила з села.

На кожній загороді повно чужого війська. Того, яке кинуло її сина там, у те гишло зради. До її вух добивалися слова їхньої різкої мови.

Це відворот. Великий рух автомашин. Всі ворота повідкриті, всі подвіря повні. Всі загороди закидані військом і зелене, неспіле збіжжя покосами: щоби не оставити нічого ворогові, що йде за ними.

Поспіх перемішаний лайкою. Люди снуються дорогою, затурбовані, сумні.

За горою свист паротягів. Обвантажени транспорти перебігають рейками одні за одними і криються у вивозі на західі.

На подвірі Настасі відкриті ворота, відкриті й двері хати.

Не пізнала свого подвіря. Десь втік оцей спокій, за яким тут бігла. Немає вже кута, в якому хотіла скритись із своїм болем.

Чужою мовою кликали до неї вояки. Свистали, розмахували руками, реготались. Наче б нічого не сталося.

— Ой дайте ми покі'! — шепотіли її губи і вона вибігла на дорогу. Втікала. Де? Сама не знала. Щоб дальше від чужого гамору.

З дороги на доріжку, загородами, поміж зелені покоси, поміж трави, квіття, поміж квітучі куці калини, а тоді межею, впоперек збочі.

Біля дерев'яної церкви, на горбі, глянула на смереки попри огорожу, спокійно-задумані двері, на цвинтар біля самої церкви.

У підніжжі гори кипіло життя. На збочах, загородах падали дальше зелені покоси, а біля неї ані одної людини. Ніхто з людей не глядів у її очі, в її душу.

Ноги важко схилилися на дерев'яний поріг церкви, руки оперлися об ковані двері. Бліде обличчя притулилось до холодних штаб. А по обличчі струмком почали спливати сльози. Падали на вишивані рукави її сорочки, на дерев'яний поріг. Губилися у щілинах і всякали у землю рідну.

У далині гуділи пропелери літаків усе сильніше, усе сильніше. Та байдуже тепер було Настасі все. Біля неї був лист її сина, а біля кованих дверей спокій душі.

І вона з сильною вірою у рятунок сина потонула в молитві — тиха, спокійна.

Ляндек, 1949.

Іде Різдвяний час!

Вже починається Різдвяна метушня. Час великої радості, милих несподіванок та великого родинного свята.

Чи подумали ви, що в ту ж пору сотні наших обездолених хворих живуть по шпиталях та санаторіях скитальщини?

Комітет „Мати й Дитина” пригадує вам це. Та не тільки для згадки чи сльози зприводу того. А для Різдвяного харчового подарунку.

Різдвяний пакунок хворим на скитальщині! Ось новий клич, що його піднімає комітет „Мати й Дитина”. Збірні пункти комітету приймають кожну кількість т о в щ у у бляшаних пушках, цукру, шинки в консервах, чек о л я д и й сушених овочів.

Українські господині! Памятайте про те при своїх тижневих закупах! Щоб Різдвяний пакунок наспів на час, треба його вже тепер вислати!

Комітет „Мати й Дитина”

Наша молодь виступає

Шановна Пані Редакторко!

Коли ми прочитали, що Ви так гарно радите п. Олені, як треба влаштувати хату, прийшло нам на думку, що не могли б ми теж порадитись Вас в одній справі.

Наш гурток юначок уже торік виступав із колядами у нашій школі (це американський гай-скул) і тоді ми дуже наби́дувались і находились, заки роздобули собі народні строї. Цього року ми вже запрошені виступити на нашому шкільному Різдвяному святі. Ще торік, як нам так важко було скомплетувати народне вбрання, ми постановили в гуртку, що поступенно кожна собі справить народній стрій. До тепер не могли ми за це взятися. Та наш виступ уже недалеко. Коли б нам вдалося одну якусь річ придбати, то ми бодай частинно сповнили б нашу постанову.

Нас лякають, що це дуже трудне. Кажуть, що це дорого коштуватиме та завдасть нам багато праці. А в нас — ніде правди діти — часу не надто багато. До того ще й непевні ми, як це все повинно виглядати.

По торічному виступі ми зробили собі світлину й вложили до нашого альбому. З нагоди одного свята оглядали наші світлини різні гості й одна пані, артистка нашого театру, дуже її скритикувала. По її словам наше вбрання було нестилеве й вона казала, що в такому строю не слід взагалі виступати на сцені та ще й перед американцями.

Ми пояснили, що одяг загально подобався. Вона засміялась і сказала, що багато дечого подобається, коли це вдягають молоді дівчатка. Але що такий стрій це „збиранина” і не віддає справжньої краси народнього вбрання.

Це нас збентежило. Якусь частину товаришок це навіть знеохотило було. Але потім перемогла наша первісна постановва. Пластунка не відступає так легко від свого!

Вже тепер догадуєтесь, про що Вас хочемо просити. Порадити нам, як повинен виглядати стилевий стрій і як нам до

нього дійти. Грошей у нас небагато. Ми хотіли б по можливості все зробити власними руками. Вишивати вміємо майже всі. Скроїти допоможе нам мати одної товаришки, що колись вела кравецьку робітню в краю. Вона й наглядатиме над нашою роботою, себто допоможе нам приміряти її.

Тому прохаємо Вас відповісти якнайскорше. Весь наш гурток буде вам дуже вдячний та коли б це не було так далеко, ми б Вам із радістю поглядували.

Гурток „Чайки”

Полтавське вбрання, що годиться до виступів на сцені.

Кліша власність Укр. Робітничого Союзу.

*

Дорогі Юначки!

Хоч ви й прохали відповісти вам якнайскорше, то я не можу відмовити собі тієї приємності — помістити вашого листа та відповіді вам у числі. Рахуючи, що наша відповідь зацікавить і інших, подаю вам її в журналі, як і пані Олені.

Дуже, дуже вітаю ваш намір! Власний народній стрій повинна мати кожна українка на еміграції, бо майже кожній доводиться брати участь у святах чи походах. Тим краще, що ви вже при першому виступі про те подумали. І що скорше, то краще! Бо чому не мати гарного, стилевого та ще й на себе пошитого народнього строю, коли все одне скоріш чи пізніш він вам буде потрібний?

За кошти строю прошу не боятись. Якщо у вас є твердий намір, терпеливість і трохи грошей, то до цього дійдете. Правда, не ручу, що до Різдвяного виступу вже матимете всі частини. Але почніть тільки із найбільшого з сорочки. Її ви вже повинні мати на Різдво, а це вже дуже багато.

Потім одну частину по другій, а коли б Ви хотіли на Великдень вивести гагілки, то напевне вже ваш гурток пишати меться в розкішному народньому вбранні.

Народне вбрання, яке вдягаємо при репрезентаційних виступах це вбрання Наддніпряни, яке зветься звичайно полтавським. Воно дуже поширене по наших аматорських гуртках та хорах, але так само часто зманіроване. Тому дуже можливо, що ваш гурток — позичаючи строї — набрав усякого пестрого лахміття та й у ньому вийшов на сцену. Тому й не диво, що ваша пані артистка (в театрі виводять звичайно правильний народній стрій) — так вас скритикувала. Щоб ви могли зрозуміти різницю між справжнім, а неправильним строєм, згадуватиму побіч правильного опису — також зманіровані зразки.

Як перший предмет раджу вам почати сорочку. У відділі „Українська вишивка” знайдете модель, крій і взір, а також докладний опис полтавської сорочки. Коли б ви не хотіли мати однакового взору, то можна цьому зарадити. У збірнику взорів Олені Пчілки знайдете кільканадцять чудових узорів із Полтавщини і тоді кожна юначок могла б вибрати собі інакший. Збірник можете

Відійшла приятелька молоді

Марія Гривнак, родом Кузеля, народилась у 1891 у Бережанах. Народню школу й гімназію закінчила в Бережанах, університетські студії у Львові. У травні 1919 повінчалась із Січовим Стрільцем, д-ром Степаном Гривнаком. Коли Січові Стрільці перейшли Збруч, подалась туди за своїм чоловіком, що помер на тиф у 1920 р. у Проскурові. В чотирирокутнику смерти перейшла сама віспи й тифу. З важким трудом передісталась до Галичини, де й згодом почала вчителювати у Дівочім Інституті в Перемишлі. Звідсіля переходить до Станиславова па таку ж працю. Вчителькою теж па скитальщині в Інсбруці. У 1950 р. переїздить до Шикаго, де померла у липні 1951 р.

Перший раз зустріла я свою пізнішу довголітню вчительку та виховницю Марію Гривнакову, здаючи вступний іспит до 1-ої гімназійної класи. Ще й досі чітко зарисований її силует, відбитий у свіжій дитячій пам'яті. Висока, струнка, з характеристичним, дуже ясним волоссям (яке чомусь здавалось мені сивим), синіми, короткозорими очима (тоді я дивувалась, чому пані професор так близько до очей підносить книжку, а сьогодні я сама ще ближче підношу) та незвичайно старанно й елегантно вдягнена. Хоч яким „страшним“ здавався цей іспит і я навіть твердо була запевнилася маму, що напевне „не здам“, все ж таки пані професор сказавши весело, що „огрудек“ пишеться через „о крисковане“ (вона іспитувала мене з української та польської мови) і переконала малу, залаккану, будучу гімназистку, що можу спокійно вимагати в мамі всіх обіцяних ласощів, бо... я здала.

Почавши від третьої гімназійної аж до матурн Марія Гривнакова вчила мене української мови та літератури. Її любов до літератури та глибоке, ґрунтовне знання предмету, прозорий, ясний спосіб викладу давали змогу навіть найменш здібним опанувати предмет. Завжди спокійна, тактовна, в доброму настрою, всіх дівчат (а було їх близько дві сотні) називаючи

замовити в централі США, а коштує він 1.50 дол.

Отже до роботи! У черговому числі подам опис зачіски й вінка, щоб ви це теж до виступу придбали. Тоді матимете вже дуже багато зробленого й охоту — продовжувати це.

Ваша Ліда

по імені, вона скоро зуміла здобути собі симпатію й довіря молодих гімназисток. Завідуючи шкільною бібліотекою та зорганізувавши український літературний гурток, вміла прищепити тим, що любили книжку, любов до архитворів літератури. На сходинах літ.-гуртка вчила учениць відрізнявати цінне від слабого, вироблювала естетичний смак та замишування до поетичного слова.

Всі дівчата знали, що там, де Гривнакова була опікуною класи, учениці могли спокійно, без розчарувань, чи прикрих несподіванок, очікувати кінцевої класифікації. Вона цікавилась їхнім поступом, не тільки в себе, але і в інших предметах. Коли яка мала недотягнення, вона старалась їй різними способами допомогти. Із „певних“ джерел старшим ученицям було відомо (бо тільки старші учениці мали доступ до різних таємничих джерел, а одним із них була наша терціанка Кася), що „пані професор“ завзято й послідовно боронить своїх учениць на конференції і попросту видирає їх із кігтів інших „кровожадних“ професорів. Не належала вона до того роду вчителів, що раді б замкнути дівчат у твердій, безоглядній дисципліні. Усміхненими, розумючими очима дивилась вона на нашу невгамовану поведінку підчас перерв, а вже коли приходив час мясниць і ми пригтовляли наш традиційний, гімназійний бал — була вона нашою приятелькою та правдивою дорадницею. Помагала у прибранні залі, переконувала дівчат, що всі повинні взяти участь у забаві, заохочувала до танку. Пригадую собі, що на балі вона завжди була елегантно вдягнена і здавалась нам зовсім іншою істотою.

Коли прийшла вістка з Америки, що там померла Марія Гривнакова, здавалось мені, що колесо часу перевернулося. Що це не Мюнхен і не чужина, а Перемишль, Татарська вулиця, такий знайомий і до болю рідний будинок Інституту, а я задихана біжу під гору, щоб дігнати „пані професор“. Вона йде повільно передо мною і входить в гімназійну браму. Ковані двері замикаються безголосно, а на них бачу різьблені слова: „Тут спочиває душа приятельки молодих дівчат, Марії Гривнакової“. Сльози падають на клямку дверей, що не відчиняються передо мною. Уста шепочуть ледве чутно: „А там далеко нехай її тлінним останкам пером буде чужа земля“.

Мюнхен, вересень 1951.

Галя Загайкевич-Мельничук

Різдвяний Базар у Парижі чекає на нас!

Вже двічі переводило СФУЖО з допомогою своїх членів українську виставку на базарі Світового Союзу Матерей у Парижі. Українські експонати вишивки й печиво вже мають свою славу у відвідувачів. До тепер доставляли їх наші жіночі організації в Європі Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, Жіноча Секція у Бельгії, Союз Українок Франції і Т-во Православних Жінок у Парижі. Тепер спромога їх через переселення зменшилась. Українське жіноцтво зза океану повинно прийти з допомогою.

У кожній українки знайдеться якась вишивана дрібничка на ту ціль, — хусточка, серветка, торбинка. Побажані й більші речі, як подушка, доріжка чи настільник. Може бути нова або й вживана. Гроші виручені з продажу вишивок ідуть на покриття вкладки СФУЖО в Світовому Союзі Матерей у Парижі.

Час наглит! Прохаємо переглянути свої вишивки та пожертвувати одну з них для підтримки такої важкої справи! Висилати в ЗДА на адресу:

World Federation of Ukrainian Women's Organizations, 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

в Канаді:

Mrs. Olena Kysilevska, 90 Ossington Ave., Ottawa, Ont.

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ В АНГЛІЇ

Курс української вишивки при Технічному Інституті в Шпільей уже завершив другий рік навчання. Цього року закінчило його 7 українок і 9 англійок. Українки були: Катря Пайкуш (мала найбільшу кількість вишивок), Віра Кордуба, Ніна Ходан, Марія Кашевка, Стефа Олійник, Н. Яшків і Н. Гузій. Придніпрянки любувались у вишиванні рушників, а галичанки воіли подушки й серветки. Цікаво, що англійки — поруч дрібних вишивок — не вагались почати також більші. Одинокі завіски, вишиті на курсі, змарила англійка п. Рейстик. На закінчення курсу влаштовано виставку, що мала живий відгук у пресі.

Ініціаторкою і вчителькою цього курсу є п. Іванна Вітошинська, звязкова СФУЖО від Об'єднання Українських Жінок Англії.

НАШИМ ДІТЯТАМ

МИША Й КЕРТИЦЯ

У затишній норці під бузиновим кущиком жила собі Миша. Було тепло й сухо. Тільки жни та й будь! Так ні! Забажала Миша кращої хати, щоб ще вигідніш було. А в сусідстві якраз така хата і є. Збудувала її собі кертця, провела коридори, поробила кімнати.

Біжить до неї Миша:

Утікай, сусідо, з хати, бо йдуть люди з лопатами, які отут копатимуть! Біда тобі буде!

Кертця дуже налякалась та й утекла. А нечесна Миша зараз таки переселилась до кертциної просторої хати і господарює. Живе Миша на новому господарстві день, живе два, а на третій день кертця стукає в двері:

— Пустн мене, — каже — до моєї хати!

— Не пуцу! — відповідає Миша. — Тепер хата не твоя, а моя!

— Я її збудувала, я тут хазяйка! — говорить Кертця.

Не той хазяїн, що на дворі, а той, що в середині! — каже Миша. — Шкода просити, шкода стукати! Не пуцу і край!

Кертця подумала-подумала й повідає:

Та я тільки жартувала! Нехай! Зіставайся тут! Небога придбала мені хатину ще кращу, як оця. Та ще й у якому місці!

Ну де? зацікавилась Миша.

Просто Марусиного вікна. Вікно день-у-день відчинене, а за вікном столник з бубликами, з цукром, з усяким добром...

Мусиш мені це все показати! закликала лакома Миша. Веди мене туди! Може ми й поміняємось хатами...

А поведи! погодилась Кертця. Ідуть вони, ідуть, а Кертця каже:

ЗАГАДКА

Аж чотири ноги,
А стою в куточку,
І на спину мені
Одягли сорочку.
Я не гордий козак —
Усіх привітаю:
Коло мене всі їдять,
Пишуть і читають.

(111)
К. П.

Не можу я бігти так швидко, як ти! Та ще й сонце очі сліпить. Мушу яку годинку полежати.

Та хіба стану я так довго на тебе ждати? — говорить нетерпляча Миша. — Покажи мені шлях, то я сама попереду побіжу.

Кертця стала в траві дибки і показала куценькою лапкою на вершок білої берези, що визирала з-поза мурованого будинку:

— Бачиш березу? Он туди поспішай!

Миша побігла так швидко, як лише могла. А Кертця й не думала спочивати! Вона вернулася до своєї давньої хати і зачинилась у середині.

— Тепер я знов удома! — сказала сама до себе. — Своєї власності ніякої нечесній Миші не відступлю!

А Миша бігла-бігла, доки до тієї білої берези не добігла. Дивиться — справді стоїть будинок. Видно й відчинене вікно, а за вікном, може, стоїть столник із бубликами, але... на підвіконнику сидить великий чорний кіт. Миша від страху аж затрусилась і члмскоріш подалась назад туди, відки прийшла. Підходить до Кертциної хати, а двері зачинені.

— Хто там? Відчини! Хазяйка прийшла! — гукає Миша.

А з хати чутно голос:

— Не той хазяїн, що надворі, а той, що в середині! Шкода просити, шкода стукати!

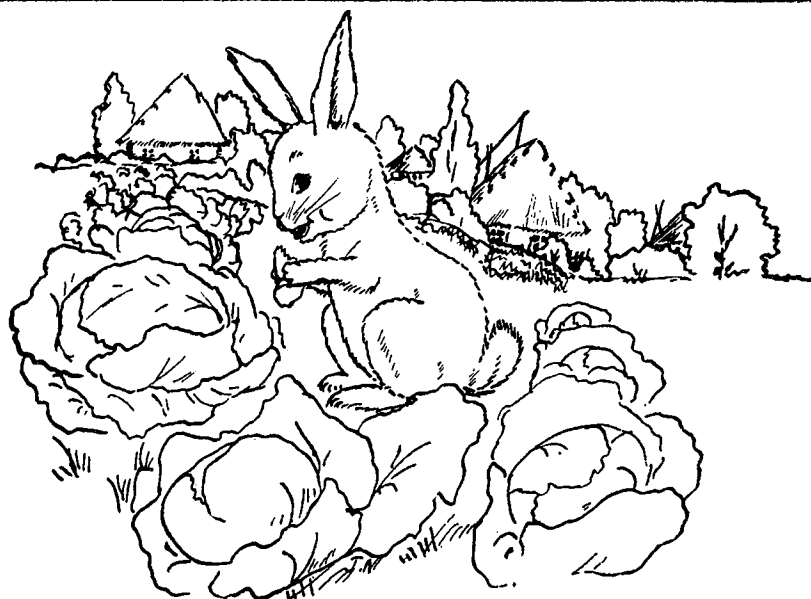
Пізнала Миша Кертцин голос і засоромилась. Нагадала собі, що і в неї є своя власна мишача хатка. Пішла туди і там дотелер живе.

Р. Завадович.

ЗООЛОГІЧНИЙ САД

„Треба завжди, любий котку,
Всім у дружбі жити:
А ти хочеш, бач, нізачо
Мене укусити...
Хіба тобі так погано
Сидіти у скриньці?
Почекай, тебе я зараз
Розмалюю в спинці.
Та ти, котку, не пручайся:
Зараз ти — тигриця,
А ми прийдемо з ляльками
На тебе дивиться.
Гей, дурний ти який, котку,
Гри не розумієш!
Он подряпав мені руки...
Що з тобою вдієш?
Як не вмієш з нами гратись —
Геть з нашого саду,
Бо не хочу через тебе
Терпіти досаду.”

К. П.

Зайчику, зайчику,
Мій братчику,
Не ходи, не ходи
По городчику.

З'їси капустку
Зробиш доріжку,
Вийде хазяїн
Переб'є ніжку.

БІЛОЧКА-МАНДРІВНИЧКА

(Закінчення)

Білочка схопилася, як опарена, і стрімголов кинулася з гнізда. Та поряд на гильці чекало нове лихо. Хитрі очі куніції стежили за нею. Білочка стрибнула вниз і опинилася на березі ставка. Куніція стрибала за нею. На ставу плавало латаття, та воно не могло витримати білочку. Але ось вона нагледіла: пливе великий шматок березової кори. Вона миттю стрибнула на нього; він загойдався, але витримав. Білочка, як парус, розправила свій рудий хвостик і вітер погнав білячий човник до протилежного берега.

— Тепер я ще далі від моїх рідних, — з сумом подумала білочка, і хоч на протилежному березі був такий же гарний ліс, але білочці здавалося, що все там гірше.

III.

З кожним днем холоднішало, опало листя, пташки збирались великими зграями і дзвінко, галасливо прощалися з рідними лісами й полями. Вони мусіли відлігати далеко у вирій, бо тут узимку і холодно для них було і з їжею важко.

Білочка примостилася у дуплі тремтливої осики. Але дупло було маленьке, незатишне, часто вночі дощ мочив її до кісток. Білочка дуже сумувала. Вона розпитувала всіх, як їй переправитися на той бік ставка і знайти стару ялину.

— Я б перенесла тебе на крилах, — сказала якась лагідна пташка, — але боюся, що ти зломити їх, а мені ж треба на них далеко летіти.

— Я б повів тебе околицями, — сказав розважливий кріт, — але мені ніколи, я поспішаю збудувати нове мешкання на зиму під землею.

— Я б узагалі тобі радив не хвилюватися даремне, — зауважив хазяйновитий їжак, — а краще подбати про зиму, можливо ти й не знайдеш своїх і собі нічого не влаштуєш, от і замерзнеш, коли прийдуть морози.

— Я не хочу жити одна! Мені так сумно! — зідхнула білочка.

— Ну, то йди до мене, — сказав їжак, — тільки звичайно, роби все, що я тобі накажу. От зараз я теж лаштую помешкання на зиму. Ходім, я тобі покажу, як це робити.

Вони підійшли під велике дерево, де нападало багато листя. Їжак почав качатися у листі, і листя напосідало йому на голки. Це була дуже кумедна картина! Листя сторчало в усі боки, і здавалося — купа листя суне

по стежці. Білочка не стримала й розсміялася.

— Що тут смішного? — розсердився їжак, — ну наколюй і ти листя!

Та білочка як не качалася, листя до неї не приставало. Їжак розсердився і прогнав її.

Білочка боялася відходити від своєї осики. Вона ж ще була маленька й дурненька і могла знову заблудити. Та в осіці не тільки вона одна жила, туди під кору поналазили жуки, червяки, різна комахина, щоб там перезимувати. Що ж було робити? Довелося їй трохи заpastися хоч чимнебудь на зиму. Вона принесла горішків, шишок, сухих ягід.

IV.

А дні минали. Короткі дні, а ночі довгі і вже холодні! Вітер дув сердитіше, дощ мочив частіше — і раптом згори почало падати щось біле, пухке й холодне.

— Сніг! Сніг — зацвірінькали снігурі, що не відлігали на зиму у вирій. Маленька білочка лежала, зіщулившись, у дуплі. Вона зовсім замерзла. Раптом у дупло просунулась чиясь біла вухаста мордочка.

— Здорово білочко! А я таки знайшов твою стару ялину. Там твої батьки плачуть за тобою, біжимо до них, уже замерз ставок, і ми пострибаємо навпростець.

Це був той заєць, з яким вона колись розмовляла.

— Я не пізнала тебе зразу, — сказала вона, — ти був сірий, а тепер побілів.

— Та я навмисне побілів — відповів хитро зайчик, — щоб мене не так легко було помічати на снігу.

— Ну, біжимо швидше!

Маленька білочка так зраділа! Ви й увити собі не можете, як!

— Я хочу понести їм ті горішки й ягідки, що я припасла, — сказала вона.

Зайчик подумав трохи.

— Добре, ми зробимо ось що: ти сідай мені на спину і бери в лапки го-стинці, а я одним духом домчу тебе додому.

Вони так і зробили. Заєць пострибав до лісу. А білочка сиділа на спині і міцно тримала горішки та ягоди в лапках, а коло старої ялинки вже чекали і тато, і мама, і брати, і сестри, і всі білчине родичі, і старий дуб мурмотів, як завжди, і велика ялина ніби хотіла обняти малу мандрівничку волохатими лапами.

Та мандрівничка була вже немала, вона була вже великою і розумною білкою, знала добре весь ліс і вже нізачо не заблукає в ньому.

О. Іваненко

„БЕЗПРИТУЛЬНИЙ ЗАЙЧИК”

(Рухлива гра для дітей 5-6 років)

1. Організація гри.

Зпоміж дітей вибірають одного, що буде зайчиком, а другого, що буде „собакою”. Решта дітей стають в один ряд і перераховуються по 4, після цього числа 1, 2 і 3 беруться за руки і стають колом, а ч. 4 стає в середину свого кола. Всі утворені кола стають по всьому майдані.

2. Опис гри.

За команду виховниці заяць починає тікати, а собака його наздоганяти. Заяць, щоб врятуватися, може забігти в якесь коло і тоді вже там лишається, а замість нього вибігає вже той зайчик, що раніш стояв у цьому колі. Собака тепер ловить нового зайчика. Так гра продовжується, аж поки собака не піймає зайчика. В такому разі вони міняються ролями: собака стає зайчиком і тікає, а зайчик стає собакою і ловить. Коли всі, хто стояв в колі (ч. 4-ті) побігали, на їх місце (в середину кола) стають числа 1, потім 2 і 3, щоб всі діти мали можливість побігати.

Правила гри.

1. В колі має право бути лише 1 заяць той, хто вбіг рятуючись від собаки — другий же, той хто стояв, негайно мусить вибігти з кола.

2. Ловити зайчика можна лише поза колом.

3. Тікаючи від собаки — заяць не повинен довго бігати, а перебігши між колами 1-2 рази — зразу ставати в якесь коло.

4. Не вільно ставати в одне і те ж саме коло декілька разів, поки всі діти не візьмуть активної участі в грі. Лише після цього можна бігати в коло повторно.

Влаштуємо мешкання

Дорога Пані Редакторко!

Закінчивши нашу „долину“, себто гостинну чи ідальню, ми почали влаштовувати „гору“. Починаємо очевидно від спальні. Найбільше труду завдали нам властиво тапети, які ми мусіли змінити. Замість великих, крикливих квітів та дивовижних пальмет, які втішали попереднього власника, ми вирішили дати гладку, двотонну тапету, що своїм виглядом нагадує грубо ткане чиновате полотно. Вигляд кімнати набрав простору, а малий килимок, що ми його примістили на стіні, в головах наших ліжок, виглядає неначе образ. Вище килима повісили ми ікону Матері Божої Неустаючої Помочі, а під нею невеликий різьблений хрест. Ліжка, що нагадують наші тапчани, прикриті кратчастою тканиною, яку ми придбали завдяки вам. Коли ліжка застелені, я кладу в головах по одній невеличкій, вишиваній подушці. Це так привабливо викінчує вигляд ліжка та чудово годиться з накривалом, що ми щовечора наново любуємось їх видом. Невеличка вишита серветка на нічній шафці, що стоїть між нашими ліжками та дві доріжки, прикрашені подібним узором на комоді й туалеті — от і вся краса моєї спальні.

Бракує нам ще тільки стоячої лямпи на нічну шафку і тут я хотіла б просити знову вашої

Книжка, потрібна кожній жінці!

др. Софія Парфанович

Мала гігієна жінки

©

Ціна 40 ц.

©

Можна замовити в Централі СУА

866 N 7th St. Philadelphia 23, Pa.

поради. Яка на вашу думку лямпа відповідатиме до нашої спальні? Я оглядала багато їх у великих магазинах та до тепер не знайшла нічого, що підходило б добре до моєї кімнати. Ще хочу додати, що нам пощастило знайти сіткові заслони, перетикані у колірозу, вишневу крату, які знаменито

Керамічна лямпа в гуцульському стилі. Виконана в робітні пані Марії Хомин у Філадельфії.

відповідають до кратчастою орнаменту на ліжках. Підлогу ми прикрили скромним, одноколіровим килимом краски ясного дуба. Тут ми хотіли б ще примістити скриню, виложену кедровим деревом. Це не тільки ради традиції, але й для практичної цілі: зберігати в літні зимові речі перед молями. Та покищо в нас тільки місце на те у спальні, бо чи зможемо добути в Америці таку, що нагадувала б наші народні — не знаю. Може і в тому нам допоможете.

Жду вашої відповіді й остаю з пошаною

Олена С.

Дорога Пані Олено!

З приємністю прочитали ми вашого листа, що ви щораз краще даєте собі раду з проблемами влаштування хати на своєрідний лад. Це трудне питання й ми радіємо, що ви з такою послідовністю й завзяттям доходите до своєї цілі. Світлина вашої спальні, що ви її прислали, робить дуже гарне враження. Цілість обладнання, повязана глибоко продуманими деталями, виявляє естетичний смак господарів, але також глибоке відчуття тонкостей українського побуту. Радіємо що наші дрібні поради ви так уміло використали та примінили з таким успіхом до своєї хати. Ми щасливі, що нині можемо знову подати вам зразок керамічної лямпи, прикрашеної гуцульським орнаментом, яка буде відповідати до стилю вашої спальні. Питання скрині також не таке складне, якби на перший погляд здавалось. Знаємо, що декілька новоприбулих столярів і різьбарів відкриває свої варстати, пробуючи поволи включатись в американський домашній промисл. Ми певні, що вкортці зможемо вам подати джерело, де можна буде замовити справжню гуцульську скриню.

Бажаючи вам успіху й радості в ваших задумах, остаю із щирим привітом

Ваша Стефа

Збірка новель

Докії Гуменної

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛЯ

Накладом В-ва "Нові Дні"

Ціна 40 ц.

можна замовити

в Централі СУА

866 N. 7th St.

Philadelphia 23, Pa.

М'ясо

М'ясо це продукт, що має у своєму складі повновартісні білка і завдяки цьому відіграє важливу роль у харчуванні людини. Має теж певну кількість товщу, сполуки заліза та фосфору, потасу та великий процент води. Коли не рахувати внутрішніх органів, печінки, нирок і серця, воно властиво не є джерелом вітамінів.

Як бачимо, головним складником м'яса є білок. Людський організм його потребує, однак надмірна його кількість є для організму тягарем. Окрім того м'ясо — це один із найдорожчих продуктів, що підносить сильно родинний бюджет.

Однак, коли не надживаємо м'яса, то воно може бути корисне для нашого організму. Слід пам'ятати, що його треба лущити все з певною кількістю городини (напр. вепровина у городині, потравка теляча з городиною). Натомість сполука м'яса з яйцями є нераціональна через надмір білка і коштовна.

У торгівлі можемо дістати різного роду м'ясива — волове, вепрове, теляче, дріб і риби. Це можуть бути більші або менші кусники м'язів із різних частин звіряти, що є м'якші або твердші. Наприклад полядниця вздовж хребта це м'ясо делікатне. За життя звірини вона охороняла стовп хребетний і не виконувала жадної праці. Нога цілий час рухалась і через те м'ясо з ноги є твердше. Тому таке м'ясо годиться до страв, що довго варяться (росолове, гуляш, січеники). Окрім того є цілий ряд внутренностей, які мають більшу відживну вар-

тість (печінка, серце, нирки). Хоч вони не надто люблені, проте ними треба користуватись, головню у харчуванні дітей. Вони є не тільки джерелом білка, але й мінеральних солей. Звичайно оминають їх у варенні тому, що не вміють їх добре приладжувати. А це велика шкода й господині повинні на те звернути увагу.

Спосіб приладжування м'ясних страв можна поділити на певні засадничі групи.

1. М'ясо варене.

М'ясо варимо враз із костями й городиною, вкладаючи його до легко посоленої води. Коли хочемо мати якнайкращий вивар (буліон для хворих, на спеціальну юшку), заливаємо тоді м'ясо зимною водою. По зваренні м'ясо зуживаємо як начинку до іншої страви, приправляючи товщем із цибулькою, яйцем ітп. Коли натомість маємо подати саме м'ясо (напр. варене з росолу з хриновою підливою) і в цьому випадку залежить нам на доброму м'ясі, вкладаємо до киплячого вивару з городини. Верхня верства білка сейчас стинається та стає до певної міри охороною, щоб надмірна скількість соків не перейшла з м'яса до води. Варені м'яса, подавані зимно (шинка, ковбаса, телятина в майонезі) виймати з росолу аж тоді, коли прохолонуть. Остигаючи, м'ясо втягне певну кількість вивару, є тоді соковите та смачніше.

Варене м'ясо це найлегше стравна форма його приладження.

2. М'ясо смажене

Оце м'ясо приготуємо меншими, не надто грубими кусниками. Кладемо його на сильно розігрітій товщі та підсмажимо рум'яно з обох сторін. Часто обсипаємо його мукою, булочкою, або мукою, яйцем і булочкою. Під впливом температури гарячого товщу на поверхні м'яса постає тверда шкірка. Це є сполука білка з товщем, сильно запечена. Вона вправді запашна, але є причиною, що м'ясо стає важко стравне. Тому не є вказане для ді-

тей, старших людей, а в ніякому разі для людей хворих.

Цей спосіб приладжування є дуже поширений, бо не вимагає надто багато часу й опалу.

3. М'ясо душене.

Це немов сполука вище згаданих способів. М'ясо спершу підсмажуємо, а потім підливаємо водою та залишаємо на легкому вогні, прикриваючи посудину накривкою. Кусники м'яса можуть бути навіть дещо грубші. Процес приладжування триває трохи довше, а вода є запорукою, що температура не може піднятися вище точки кипіння. У прикритій посудині збирається певна кількість пари, яка теж зм'якшує тканики м'яса. Однак час приладжування багато довший, як при смаженні.

Із товщу і муки, якою обсипаємо м'ясо, постає підлива. Вона збільшує калоричну вартість страви. Можна залишити м'ясо на цій природній підливі, або заправити його сметаною, помідоровим повилом ітд. М'ясо приладжене в такий спосіб є вказане для фізично працюючих, для спортсменів та для dorостаючої молоді.

4. М'ясо печене.

М'ясо до печення добираємо в більшому куснику. Щоби печення була соковита, кладемо приготований кусень на сильно розігрітій товщі. Посудина повинна бути приспособлена до величини м'яса. М'ясо поливаємо зверху товщем, вставляємо до розігрітої печі зразу на сильний вогонь, щоби й зверху прирум'янилось. Опісля підливаємо трошки води, зменшуємо вогонь і печемо залежно від величини, поливаючи часто підливою, аж м'ясо буде м'якче.

Це один із найбільше раціональних способів приладжування. Усі складники задержуються унутрі добре спеченого м'яса. Найлегше стравне м'ясо печене на рушті без поливання товщем, як рівнож „по-англійськи” всередині криваве.

Це були б головні риси у приладжуванні м'ясних страв, а кожна з них має скалю різних відмін.

Н. Костецька

Вже вийшов заходами
СФУЖО 1. випуск матеріялів
для дошкілля

„ВЕСНА”

Вірші, оповідання,
пісні, гри, забавки

Впорядкувала М. Юркевич

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Українська вишивка

СОРОЧКА ДО НАРОДНОГО ВБРАННЯ

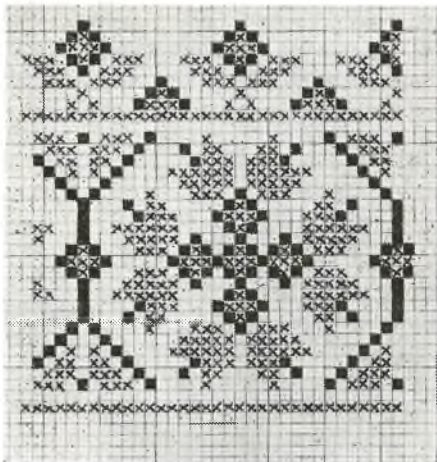
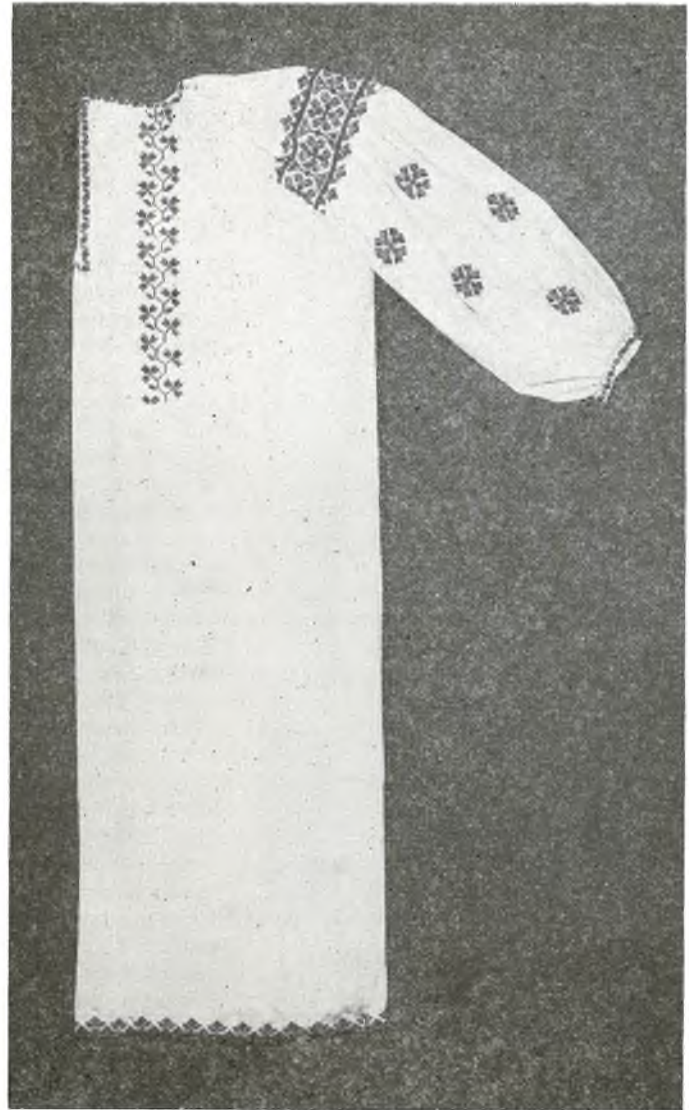
Сорочка до народного вбрання має свій прадавній крій, що удосконалювався впродовж століть. Він такий простий, що його зможе виконати кожна жінка, а водночас вимагає дбайливості й уваги, коли має добре лежати.

Як матеріял годиться тонке льняне полотно. Його можна дістати в гарній якості, 1 ярд коштує 2.80 дол. Також добре виходить народня сорочка на англійській попеліні, що коштує на половинці дешевше. В тій самій ціні є швейцарський батист, що також добре годиться на ту ціль.

На сорочку потрібні дві довжини і два рукави. Тож кожна, зміривши свою висоту, знатиме потрібну кількість матеріялу. На схемі крою з'ясовано, як сорочку кроїти. Дві довжини (сорочка сягає до половини лямки) зложити у станок, надточити до ramen два прямокутні кусники матеріялу ширини 8 до 9 інчів (вставки або полики). Станок із пришитими вставками зібрати кругом шиї на нитку. При шиї обхопити край вузьким комірчиком-лиштвою. Рукави скроєні з рівного кусника полотна у всю ширину. Їх пришивають вгорі до вставки, а далі до станку, поширюючи рукав під пахою чотирикутним, скісно вшитим кусником полотна — ласткою, щоб рухи рук були свободні. Величина ластки залежить від ширини рукава. Що менша ластка, то сорочка чепурніша, ширший рукав. Вдоліні, при зап'ясті, рукав збирають на нитку і викінчують вузькою дудою.

Зрозуміло, що до вишивання треба сорочку скроїти, вишити, а щойно потім зшивати частини докупи.

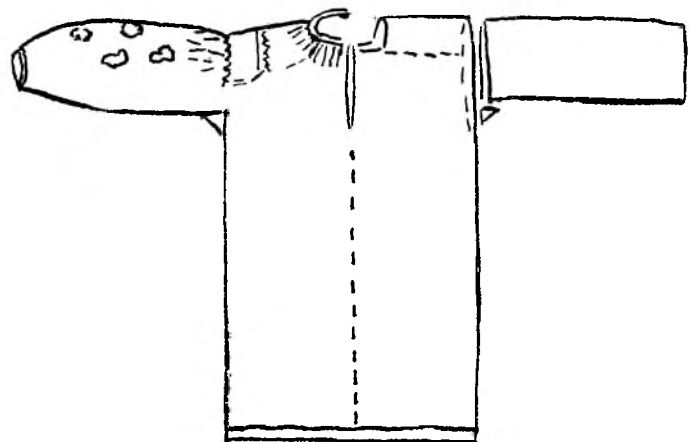
Вишивку приміщуємо на полику (вставці), на рукаві, на переді, на придолі, на комірчику й на дудах.

Взір до сорочки

Хрестиковий взір із полика сорочки. Зубці з полика примінені на придолі. Взір взятий із збірника Олени Пчілки: Українські взори.

Взір виконаний у двох красках, чорній і червоній. Червона Д.М.Ц. ч. 321.

Крій сорочки на Лівобережжі

Печена качка з яблуками

Потрібно:

- 1 качка
- квасні яблука
- 3 ложки товщі
- сіль

Качку почистити, помити, натерти сіллю. Яблука почистити, покряти на чвертки, начинити ними качку й залишити. Розігріти товщ, вложити качку до посудини. Памятати, що посудина на дріб повинна бути подовгувата із щільною накривкою. Пекти її 2 години на 350 ст., часто поливаючи. Під кінець печення попробувати вилкою груди, а коли вилка встромиться легко, то качка готова. Тоді зняти накривку і пекти ще якийсь час, щоб прирум'янилась.

Телячі нирки у сметані (4 особи)

Потрібно:

- 4 нирки
- 1 ложка муки
- 2 ложки товщу
- 1 цибуля
- ½ шклянки сметани
- сіль, паприка

Нирки помити й покроїти на платки. Обсипати мукою, вложити на сильно розігрітій товщі, легко прирум'янити з обох сторін і виложити до риночки. На цьому товщі підсмажити дрібно посічену цибулю і дати її до нирок. Залити сметаною, нехай раз закипить. Додати соли до смаку, трошки паприки і зараз подавати. Коли довго стоять, тверднуть.

Коржик із сливками

Потрібно до тіста:

- 2 ложки товщу (Кріско)
- 1 яйце
- 2 ложки цукру
- на кінець ножа соли
- 1 цитрина — шкірка
- 2 ложочки порошку до печива
- ¼ л. муки
- 4 ложки сметанки
- 1 ложка муки до посипання стільниці
- До сливок:
- 2 ложки тертої булки

Порядкуємо хату

Наша хата блищить чистою. Підлога висушена по митті, намазана воском, витерта м'якою тканиною, ясніє дзеркалом в осінньому сонці. Стіни, вимиті розчином мила, біліють, а вікна стали чисті, як гірська вода.

Клопоче ще цементова долівка в гаражі й пивниці. Товсті сліди з оливи воза та порох, змішаний із саджею з бойлера ніяк не хочуть зійти, хоч добре рук прикладеш. Спробуйте розчин із лугу — 1 фунт на галон води. Залийте тим долівку, нехай постоїть 12 годин. Потім витріть і промийте літньою водою. Вперті сліди намочіть у друге.

Другий клопіт — товщ загорілий у рурі. Скільки треш драпачкою, порошком і руки вже зімліли, а все таки не зійде так якби хотіли. На те дуже добра рада — поставити у холодній рурі, **вилученій** зі струму, бляшанку, наповнену до половини амоняком і лишити в замкненій рурі на кілька годин або й цілу ніч. Амоняковий випар розпустить товщ, що його легко потім можна стерти.

Осіння вогкість це ворог віконних рям. Ніяк не отворите вранці вікна для продуву, коли вони натягнуть мряки з ночі.

- 1 ложка масла
- ½ ложочки циннамону
- 1 яйце
- 2 ф. сливок
- 2 ложки цукру-мучки

Розтерти товщ у мисці, додаючи яйце і цукор. Додати сіль, шкірку з цитрини, порошок, муку, сметанку і вимішати ложкою в мисці.

Посипати мукою стільницю, виложити тісто, що не є надто тверде і легко виробити. Розтачати, виложити на помашену бляху (приблизно 12 на 16 інчів). Помастити добре розбитим яйцем.

Сливки помити, витерти стирочкою, щоб були сухі, покряти на чвертки і укладати рядочком раз коло разу на приготоване тісто. Посипати тертою булочкою з циннамоном. Масло покласти малими кусниками по сливках. Пекти у рурі вгорі (там сливки не припалюються а тісто печеться повіль-

вичекайте сухого дня і намажте ряма краєм розлушеною парафіною вживаючи пензля. Вікна легко будуть отворитися, а парафіна охоронить дерево від вогкості. Спробуйте, а заощадите собі нервів при щоденному отворанні.

Що ключ треба намазати оливою, як і одвірки, що скриплять, це мабуть кожна з нас знає. Добра то рада для тих, що вночі вертаються з праці та не хотіли б будити тих, що сплять.

Часом і курець в хаті пожиточним стане. А саме: попіл із цигара усуне сліди з рідини чи алкоголю на політурованому столі. Посипте пляму і розітріть вогкою шматинною. Поможе тоді, якщо сліди не застарілі. Можна також усунути таку пляму, вживаючи йодину.

А якщо у вашу хату на зиму загостила вивірка на горище та думає зимувати і ночами страшити, немов духи, купіть порошок, що його вживають проти кріликів у городі. Розсипте по кутах горища, вона не любить того запаху і покине вашу хату.

От і порад кілька, щоб у хаті чисто і мирно стало. А може хто з вас і мені дещо зі свого досвіду розкаже? **Орися**

но) на 350 ст. впродовж 40 хвилин. Спечене посипати цукром-мучкою.

Ванілева підлива

- 2 жовтка
- 2 ложки цукру
- ванілія
- ¼ л. молока
- ¼ л. молока
- 1 ложка картопляної муки

Втерти жовтка з цукром і додати ванілії. Частина молока заварити, а другу частину розмішати з мукою, влити на кипляче молоко і заварити. Гаряче влити до жовтків, добре вимішати і застудити.

Подавати до солодких лаконинок.

Всі збірні пункти Комітету „Мати й Дитина“ прохаємо подати нам звіт про вислані пакунки до станиці ЗУАДКомітету в Мюнхені.

Helen Mural

SOMETHING MORE THAN SOCIAL ACTIVITIES

We American Ukrainian youth join a Ukrainian organization for the most part, because our friends belong and everyone seems to have a wonderful time at the meetings and social functions. We join for fun and fun we have singing "Mala ya moozha peyaka," and dancing kolomeyka with "na-shee" girls and boys.

Consciously or unconsciously we Jr. League girls fulfill the first aim of the Ukr. Nat'l Women's League when we join together in social groups. As the constitution of our League points out "the aim of the UNWLA shall be to organize women of Ukrainian birth and descent, living in the United States of America, for SOCIAL ACTIVITIES." But just as our affiliation with the UNWLA doesn't begin and end with singing and dancing, neither does the purpose of the League begin and end with SOCIAL ACTIVITIES. If we read a little further into the constitution we find that we unite and organize for "social, educational, civic and humanitarian cooperation and activities, for mutual aid, for cultural and humanitarian assistance to Ukrainians outside the United States and for organized participation in American, Ukrainian and international women's actions."

As the saying goes, that includes a lot of territory!

Naturally we all recognize that it is through social channels of organizational activities that an individual can be directed more easily to the more serious problems, purposes and deals of a given group. It is understood that at first new members (and I am guilty along with many others) will find interest only in the socializing element of the Women's League. This does not mean that these girls lack depth in their

thinking, nor does it mean that these of us who see more to the League than a good place to meet and to gossip once a month should lose patience. Nor does this fact relieve us, however, from our obligation to show and to teach these newcomers the real significance of membership in our organizations.

Gradually we must indoctrinate these uninformed girls with the historical development of Ukrainian women organizations which dates as far back as 1884. We must tell the inspiring story of the circumstances that led to the organization of Soyuz Ukrainok in May, 1925 in New York City after the International Council of Women met in Washington, D. C. By explaining the scope of the National Women's League, its achievements and what it hopes to achieve we must invariably instill a sense of pride and understanding will come the desire for something more than a gossip once or twice a month.

Hand in hand with this "recognition," comes the matter of support of the National League. "In unity there is strength." The National League is as strong as your Jr. Branch, my Jr. Branch and all member Branches will allow it to be.

As Jr. members of the UNWLA that does not infer that we are not old enough, mature enough to assume our share of the responsibility for the well-being of our organization. It is up to us, as well as the older Branches, to help support our magazine, to help in such a worthy enterprise as the publishing in English of the works of our Ukrainian writers, and to cooperate generally in all of the undertakings of the League.

At present the League needs

Costume from Ukraine, County Pidlasha, worn by Mrs. Myroslava Hordynsky, Verona, N. Y.

(Photo courtesy of Ukr. Workingmen's Ass'n)

financial aid for "Our Life." As with all non-profit newspapers, "Our Life" runs in the red and must rely on your contributions for its existence. If your treasury is small or your Branch is struggling through the period of infancy, your national organization does not expect to jeopardize the running efficiency of your group by draining your treasury. But there is a way if there is a will.

You can simply give a bridge party, dance or any social event and the proceeds contribute to the Press Fund of "Our Life."

We have asked and now we

want to announce a "give." (And incidentally, it appears that it is just as difficult to give something as it is to receive). The UNWLA offers three scholarships of \$100 each in the field of Medicine, Music and Journalism. Strive to find among your members of the Junior League worthy candidates for any of these scholarships.

More information will be given by our Headquarters. Write for them.

GIVE TO THE UCCA 1951 NATIONAL FUND

The Ukrainian Congress Committee of America appeals to all Americans of Ukrainian descent to pay their 1951 National Fund assessment.

Your contributions in 1950 (\$102,540.40) enabled the Ukrainian Congress Committee to forge ahead with its vitally important work. Your contributions have aided many Ukrainian displaced persons to come to America; have helped Ukrainian institutions in their humanitarian and cultural projects. Your contributions have helped to bring the matter of the Ukrainian National Liberation Movement before the forum of United States Government.

In 1951, your contributions are doubly needed. The program of the UCCA cannot be halted now. More effort must be spent, and more contributions must be made.

Give immediately.

Help the Ukrainian Congress Committee of America to attain its goal.

IN A STORE

Mr. Lindsay was showing a rich Cincinnati's family through his store, and the rich Cincinnati's daughter, who had recently been married, nodded towards a display of baby carriages and said with a laugh:

— I will never have one of those things in my house.

Mr. Lindsay said, also with a laugh:

— It's a pity your mother didn't think the same.

If you like "Our Life" tell your friends about it and get a subscription, \$2.00 per year. That is all.

THE PROMOTION OF DR. RUDNITSKY

The Board of Governors of University of Manitoba announced the promotion of Dr. Yaroslav Rudnitsky from assistant professor to associate professor in the Department of Slavonic Studies. The vacancy of assistant professor will be filled by Paul Yuzyk.

BUY, SELL AND READ

Now that we have made the publication of "Spirit of Flame" a reality through the perseverance of key figures at Headquarters and members at Headquarters UNWLA, action must be taken quickly to sell copies of Lesya Ukrainka's work. Too much effort has been exerted thus far to permit "relaxation" in the drive.

If each member of each Branch merely purchased one copy for herself and merely sold one copy to a friend or neighbor; if each Branch merely purchased two books to donate to local libraries or universities the book would be a financial success as well as a great cultural contribution to society.

In the "if", however, lies the rub. The sad truth is that there will be many disinterested members who will not stir up enough concern to purchase and to read the book of verses. Rather, a number of exceptionally industrious women and girls will devote all of their free time to promote the sale of the publication to compensate in some way for the disinterest of the majority.

And yet, IF everyone bought one copy, sold one copy (which really isn't very much) what little energy per individual need be expended for the same results!

To purchase and to sell should not be motivated entirely from a monetary point of view. For in reality, the Ukrainian National Women's League of America did not strive to publish "Spirit of Flame" primarily as a means of adding revenue to the treasury. The primary concern was and is the cultural benefit to be derived not only to Ukrainians but to Americans as well. As a consequence, purchase and sell but also READ "Spirit of Flame." There are Ukrainian books collecting dust for lack of readers.

Now is not the time to relax!

UKRAINIAN DISHES UKRAINIAN DINNER

Barley Soup

Brown vegetables, except potatoes, in bacon fat until golden brown. Add water, barley and potatoes. Simmer until barley is soft (3/4 to 1 hour). Add butter, salt, pepper, parsley and serve.

(Serves 6)

- 1 T. bacon fat
- 1 cup assorted vegetables, cut fine
- 1/4 lb. barley
- 6 cups water
- 1 cup diced, raw potatoes
- 1 T. butter
- Salt and pepper to taste
- 1 T. chopped parsley

Boiled Fish and Vegetables

- 2 cups mixed diced fresh vegetables
- 4 cups water
- 1 bay leaf
- 1/4 tsp. pepper
- 1 tsp. salt
- 1 1/2 lbs. fresh fish*
- 2 T. butter

Cook vegetables in water until done with bay leaf, salt and pepper. Remove vegetables to warm place and reserve bouillon.

Clean fish, and boil in bouillon, either whole or cut in individual portions, for ten minutes. Remove fish to platter and garnish with the cooked vegetables. Brown butter and pour over fish.

Boiled new potatoes are a nice accompaniment to this dish.

Red Cabbage with White Wine

(Serves 6)

- 1 medium head red cabbage, shredded
- 1/2 cup water
- 1 T. fat
- 1/2 tsp. salt
- Pepper to taste
- Juice of 1 lemon
- 1 T. butter
- 1 T. flour
- 1/2 cup white wine

Boil cabbage, fat, salt and pepper in the water. Stir often and keep heat low so that it will not burn. When cabbage is tender (about 20 minutes) add the lemon juice. In another pan, melt the butter and blend in the flour and brown slightly. Add the wine and bring to a boil and boil for 1 minute. Pour this over the cabbage and mix thoroughly. Cook slowly for about 5 minutes and serve very hot.

*) Do not use too oily a fish; rather one with dryer flesh such as, pike, halibut, bass, cod, flounder, or perch.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

У ювілейний рік...

Промова на бенкеті в Торонто з нагоди 60-ліття українського поселення в Канаді

Оцих кілька хвилин часу не дозволяють мені висказати усього, що відчуває моє серце. Я скажу тільки, що ми всі, що недавно приїхали до цього вільного краю, чуємо велику вдячність для тієї першої української іміграції, яка своїм чесним, трудолюбним життям зробила українському імені добру славу. Завдяки їм Канада радо відкриває українцям свої ворота й не вважає нас за непевних прибулуд, а за чесних співробітників над розвитком цієї країни.

Висказую признання зате, що розбудовуючи з великим трудом власне й канадійське життя у цій країні, не забули за свій рідний край й помагали нам не тільки в розбудові нашого культурного й економічного життя, але помагали нам у наших змаганнях за належні нам права до вільного життя на поневолених ворогом рідних землях.

Окреме признання тим матерям-піонірам, що виховали нам десятки-сотні молодих синів і дочок, які вмюють у своєму серці вмістити любов до нової батьківщини та почуття до України, матерям, які вміли передати своїм дітям найбільше добро, привезене з рідного краю: любов до Бога й нашого обряду, рідну мову, любов і пошану до рідних звичаїв, народне мистецтво, що ним пишуться і ним збагачують культуру нової прибраної батьківщини Канади.

За це все велика шана й дяка нашим піонірам й піонірам! Одначе самих слів признання замало. Ми повинні збудувати з тієї нагоди щось більш тривалого. В обличчі загрози, яка нависла над цілим, віруючим у Бога світом, во виду тієї залізної заслони, за якою розгрівається найбільша трагедія, але й найбільший героїзм укра-

їнського народу час нам започаткувати не голословну, а правдиву та необхідну для нас єдність.

Як довголітня редакторка кількох жіночих часописів, знаю велику вагу друкованого слова. Знаю благодатний його вплив, але й свідомо я, скільки погубного може внести непорозуміння, винесене на шпальти преси. Тому ось який мій заклик: впродовж цього ювілейного року не містити ніодної роз'єднуючої статті, що ятрить рани нашого національного організму! Не подати ніодної обидливої статті проти свого політичного противника!

Звернімося ми, вірні своїм

Церквам, до наших церковних ерархів, щоб помагали у тому важному ділі своїм впливом по церквах та громадах. Щоб обняли своїм християнським серцем усіх віруючих у Христа-Бога парохіян, без різниці віроісповідання.

Нехай ця об'єднуюча акція буде величезним пам'ятником заслуженим нашим піонірам! Нехай буде великим вкладом канадійської іміграції в обороні добра перед поганською силою, що над ним зависла! Нехай буде великим вкладом у криваві змагання нашого народу в обороні рідної землі!

Цієї жертви вимагає від нас цей роковий час і на таку жертву ми мусимо здобутися!

Олена Кисілевська
Голова Світової Федерації
Українських Жіночих
Організацій

Виховна Комісія при СФУЖО

„Великою відповідальністю“ назвала О. Кисілевська справу виховання нашої дітвори. І дійсно — виховання здорової, цілої людини і збереження її для нації вимагатиме всіх сил української матері. Від матері особливо, як першого й найважливішого виховного чинника.

І тій же матері, перевантаженій щоденними обов'язками та затривоженій за майбутнє дитини, приходиться із допомогою СФУЖО. Нещодавно постала при СФУЖО Виховна Комісія під головуванням п. Надії Ішук, що проведитиме в життя плянову акцію допомоги матері та співпраці з іншими виховними чинниками. До Комісії належать представниці педагогів, виховниць та матерей. У спільному зусиллі намічено плян праці, що вміщає активізацію матері та створення виховних засобів, що можуть їй допомогти.

Виховна Комісія звернулась окремим об'їзником до всіх жіночих централей, що є членами СФУЖО, пропонуючи створен-

ня такої ж виховної комісії в кожній країні. Всюди є свої питомі проблеми, що вимагають окремого підходу. Щойно в порозумінні з ними зможе Виховна Комісія при СФУЖО провести плянову роботу по всіх наших поселеннях.

Окремим завданням Виховної Комісії при СФУЖО є підготовка до Конгресу Світового Союзу Матерей (М. М. М.), що відбудеться у 1953 р. у Парижі. Конгрес іде під закляком „Виховна роля матері“ й завданням Комісії є — насвітлити виховні труднощі матері-українки.

МАРУСЯ БЕК ВІТАЄ КАНАДІЙСЬКИХ ПІОНІРІВ

На маніфестації 60-ліття українського поселення в Віндсор, Канада промовляла рідна м. Дітройт, Маруся Бек. Свою промову вона виголосила українською й англійською мовами, вітаючи присутніх 10 піонірів та висказуючи їм признання сусідського міста.

До „Ідейних основ жіночої організації”

(Докінчення)

Недавно я одержала листа з Бельгії, — там, як і в багатьох інших місцях, українці поділились на партії та групи, але справи, спільні жінкам та питання виховання дітей стоять однаково перед всіма. В той же час деякі чоловіки не пускають жінок до спільної праці, тому, що в якійсь організації є політичні супротивники. На мою заувагу, що жіноча організація повинна змагатися, щоб жінка не почувала себе цілком залежною від чоловіка, мені відповідають, що це можливо було в таборах, бо чоловіки й жінки однаково були під опікою ІРО, а зараз жінки матеріально цілком залежать від чоловіків і тому мусять їх слухати! Чи не треба було б сюди на пораду феміністки старої генерації?! Коли б жінка заробляла сама на себе, то мала б право мати і самостійні думки.

Далі шановна авторка (ст. 20, ч. 3) пише, що „жіночі організації повинні подбати про підготовку жінки до своїх природних завдань та до свого звання. По повероті до рідного краю зможуть ці жінки стати корисними членами суспільства та включитись у процес державного будівництва”. Ось ця думка про повернення та про відплату „рідному краю за той час, що ми провели на чужині, покинувши його во время люте” і повинна стояти перед багатьма. Але ми повинні знати, що зараз на Україні серед фахівців з вищою освітою є 40% жінок. Може, багато з них є стомлені і хотіли б пожити тільки родинним життям чи не повинні ми їх змінити? Чи не повинні ми приглядатись до того кращого, що бачи-

мо на еміграції — наприклад, до професійного руху, який абсолютно забитим є на Україні, бо там профспілки по суті є міністерство праці з найгіршими атрибутами тоталітарної держави примусом. Ми повинні вивчити найкращі методи праці профспілок, які зміють захищати інтереси жінки, як жінки та як носія майбутнього нації. В Аргентині якраз щось робить на суспільному терені пані Перон чи не цікаво це показати нам всім, обговорити її експерименти, та кращі методи відвезти до краю.

Перед українками на чужині по всьому світі стоять великі завдання, незалежно від того, чи хочуть або чи зможуть вони повернутися до рідного краю. Одне з завдань — ознайомлювати з сучасним становищем України та прагненнями всіх українців до Самостійної Держави. Прислужитись великій меті може кожна пересічна людина, розповідаючи про це кожному чужинцеві — чужинці. Це найменше, що може зробити українка, але це вже одне може бути змістом життя. Тому українку не може задовольняти питання трикутників, які задовольняють героїно новелі П. С. Парфанович. Також „шукати джерела вдовolenня у дрібницях щоденного життя” за порадою тети Мілі, хоч і є велика філософія, але вона не для нас, новоприбулих, як би не була тяжка для нас немилі і непривична робота, бо ми памятаємо про тих, що ще тяжче мучаться на Україні і що ми залишили її для того, щоб допомогти чим можемо нашим сестрам і братам в Рідному Краю.

О. Трофимовська

Три роки праці в Англії

Треті загальні збори ОУЖ в Англії пробігли під знаком особливої уваги для збереження нашої дітвори. Ця справа тут пекуча, як усюди інде. Тому й мобілізують сили до боротьби за душу дитини.

Делегатки звітували про свої заходи. У Лондоні, як відомо, існує вже другий рік доповняюча українська школа, яку провадить уступаюча голова ОУЖ п. Н. Гортинська. У Рочдейлі основано суботній дитячий садок. У Бері садок є в стадії організування. Нещодавно появилвся заклик у пресі, що й Бранфорд організує садок у домі СУБ-у.

Дискусія на зборах кинула цікаве світло на те питання. Зокрема видвигнуто справу виховання спірит, що за-

суджені на винародовлення. Присутній представник СУБ-у зясував, що при Інвалідській Оселі в Сідденгерсті підготовляється захист для них.

Садки й доповняючі школи є могутнім виховним засобом, до якого треба би змагатися. Та не слід забувати й інших заходів, в яких жіноцтво може проявити свою ініціативу. Це недільні сходи дитячі і дитячі імпрези, як це почасти переводить п. Лукіяненко в Рочдейлі. Великою допомогою у збереженні дітвори є виховна оселя, що оце вже вдруге згуртувала дітей в Інвалідській Оселі. Переведена силами Пласту під управою п. Ц. Паліїв, вона дала піддержку, на якій матері можуть дальше будувати своє діло.

КОНФЕРЕНЦІЯ СФУЖО З ПАУК

Подібні напрямні праці СФУЖО Пан Американською Українською Конференцією виказали потребу інформативної зустрічі обох товариств. Наприкінці вересня ц. р. відбулась у Філадельфії конференція, в якій узали участь від ПАУК шеф бюро д-р Шандор, а від СФУЖО увесь склад управи під проводом містоголови п. Олени Лотоцької. Нарада намітила лінію тісної співпраці.

УКРАЇНСЬКИЙ КІОСК В АРГЕНТИНІ

На початку вересня в будинку Жіночої Християнської Асоціації відбувся щорічний ярмарок-вистава. Окрім Аргентини виставляли різні національності свої питомі вироби. Кіоски старалися в своїй будові підкреслити особливість країни.

Цього року вперше зявилась тут українська виставка. Заходами всіх жіночих організацій в Буенос Айрес переведено спільно цей виступ. Проект кіоску зладив проф. Б. Крюків, а управа СУА видала пропагандивний листок кастільською мовою „Кілька слів про Україну та її мистецтво”. Виставлено вироби нашого народнього мистецтва.

Весь час тривання виставки жіночий комітет пильно дбав про інформацію публіки. Містоголова СФУЖО п. Онацька в київському, а пп. Бандура й Послушна в полтавських, пп. Рубінець і Ладика в галицьких строях оживляли кіоск. Пп. Гуренок і Величківська служили поясненнями в кастільській мові, бо публіка засипувала присутніх різномірними питаннями.

Підсумки цього першого виступу українського жіноцтва в Аргентині незвичайно успішні. Невеликим зусиллям, а тільки спільним зорганізованим виступом пророблено велику пропагандивну роботу.

СУАргентини підготовляє вечір української сукні, що викликає велике зацікавлення.

ОУЖ в Англії виконало за звітний час масу дрібної громадської праці. Окрім щомісячних сходів та різних імпрез — участь в усіх заг. національних святах, прикраса церков, відвідування хворих займали багато часу й енергії. Ще більше уваги вимагали реферати на актуальні теми, що їх у числі 8 розіслано всім гуртам. Та найціннішою була анкета про економічне положення української матері, яка дала цікавий перегляд.

Приєднуйте передплатниць для „Нашого Життя”

Ще один новий Відділ СУА вітаємо! Жіноче товариство ім. Лесі Українки, основане 1929 року в Лансінг, Миш., приступило до Союзу Українок Америки. Пані Анна Наконечна, голова, повідомляючи Централю СУА про цю постанову, м. ін. пише: „...Просимо Вас, Хвальна Управо СУА, прийняти нас до своєї Централі. Хай ми теж зв'яжемося разом з Вами кріпко, щоб працювати на славу і за волю України“

Радіємо нашим новим Відділом у Лансінг, Миш., і бажаємо якнайкращих успіхів.

* * *

Пані Стефанія Ковбаснюк з Флашинг, Н. Й., і Марія Гарасимчук з Нью Йорку прислали по \$25.00 на фонд будови дому Союзу Українок Америки. Ми вдячні за пожертву, особливо за велике зрозуміння потреби власного дому СУА, де було б бюро Централі, редакція Нашого Життя і музей, про який мріємо — Музей українського народного мистецтва СУА.

* * *

Уряди Відділів СУА просимо прискорити висилку залеглостей, бо 15. листопада буде закриття річних рахунків Централі. Особливу увагу звертаємо на Фонд Централі СУА, який був ухвалений 9-ою конвенцією. Також Пресовий Фонд Нашого Життя треба доповнити.

* * *

Зміну адрес просимо негайно подавати із залученням 10 центів (можуть бути поштові значки). Чимало чисел Нашого Життя вертається назад кожного місяця. Почта рахує за ці числа додаткову оплату. Нові адреси мусимо мати, щоб заощадити передплатникам втрати числа, а адміністрації Н. Ж. додаткових коштів і роботи.

* * *

Всі ті, що залягають з передплатою, одержали упізнання. Залеглості треба вирівняти до 15. листопада ц. р. В іншому разі будемо змушені припини-

ти висилку журналу. Просимо звернути увагу, що на наліпці з адресою є поданий місяць і рік в якому передплата кінчається. Це є найкраща пригадка, що час відновити передплату Нашого Життя.

* * *

Пригадуємо, що вигравка золотого годинника буде 9-го грудня ц. р. в Централі СУА. Просимо прислати відтинки книжечок з грішми найпізніше до 1. грудня ц. р.

ЕКЗЕКУТИВА СУА.

ВІСТКИ КОМІТЕТУ „МАТИ Й ДИТИНА“

Збірка одягу вже розгортається. Діє вже кілька збірних пунктів, де щотижня перебирають, сортують і пакують убрання. Наприклад у Філадельфії сходяться пані в п'ятницю увечері. Під проводом енергійної бабці М. Чайківської жваво кипить робота. До тепер одна тільки Філадельфія вислала 52 лачки одягу до Європи.

Такі збірні пункти повинні постати в кожному скупченні українців. Дві-три охочі й жертовні одиниці можуть перевести корисну роботу. Їм треба б зголоситись до Комітету „Мати й Дитина“ у Філадельфії по вказівки й наліпки ЗУАДКомітету. Навіть для висилки однієї-двох пачок варто такий збірний пункт zorganizувати.

Покищо малі скупчення й віддалені місцевості упрошують собі роботу, висилаючи свою пачку до Філадельфії. Це даремна витрата праці й гроша. Бо спактована пачка з оплаченим дешевим, військовим портом могла б уже мандрувати до Європи. А так удруге треба цю роботу й витрату перевести у Філадельфію.

Тому творіть збірні пункти Комітету „Мати й Дитина“! Пишіть по вказівки до Комітету у Філадельфію:

Mother and Child Committee,
866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

Олена Лотоцька, голова
Надія Ішук, секретарка

КАМПАНІЯ ЗА НОВИМИ ПЕРЕДПЛАТАМИ

Друга кампанія в цілі зібрання нових передплат проголошена від 1. вересня до 31. грудня, 1951. Нові передплати, які прийшли в червні, липні і серпні, будуть зараховані до другої кампанії.

Призначені нагороди:

Перша: За 50 нових передплат — керамічна лампа (Гл. світлину на ст. 13).

Друга: За 25 нових передплат — керамічна ікона, або вишивана доріжка.

Третя: За 15 нових передплат — 1 прим. „Спирит оф Флейм“ („Дух Полумя“), переклад вибраних творів Лесі Українки англійською мовою.

*

Т. Стельмах, Дітройт, Миш. 29
О. Кисілевська, Оттава, Онт. 8
С. Стецишин, Саскатун, Саск. 7
Др. Я. Скорецька, Шикаго 5
М. Процай, Миннеаполіс 5
М. Прокопович, Дітройт 5
М. Хімінець, Бетлегем, Па. 3
К. Ярош, Філадельфія, Па. 3
В. Яцків, Ютика, Н. Й. 3
Ф. Сіділо, Дітройт, Миш. 3

По 2 передплати: Лідія Оджинська, Філадельфія, Па., Марія Ясінська, Дітройт, Миш., Марія Донцова, Бруклін, Н. Й., Анастасія Зепко, Акрон, О., Осіла Ракоча, Нью Йорк, Н. Й., Іванна Федорів, Філадельфія, Па., Ірина Рушицька, Денвер, Кол.

По одній передплаті: Павло Бабяк, Вероніка Цегельська, Ольга Хома, Павліна Будзол, Анна Цибрух, П. Недільська, Марія Грьсько, М. Гарасимьяк, Анаст. Паньків, Софія Горіхата, М. Шемердяк, А. Губчак, Ганна Ратич, Н. Іванків, Александра Яців, Іванна Яцух, Нат. Яремчинин, Марія Каплиста, Дмитро Каськів, Марія Фецачин, О. Колісниченко, Ольга Коник, Стефанія Кришталь, М. Крисюк, д-р Ірена Левницька, Тетяна Левницька, Текля Єзуско, М. Маковська, П. Панамаренко, о. Василь Максимець, Пелагія Гришко, Марія Голуб, д-р Тамара Наболотна, К. Хомяк, Ірина Осідач, Ірина Остапчук, М. Паньківська, д-р Софія Парфанович, Т. Галушинська, д-р Зоя Плітас, Дарія Ратич, М. Садівник, Іванна Савицька, д-р М. Сіменс, Марія Сена, Роз. Стисловська, Марія Сольчанник, О. Ганкевич, Пел. Теодорович, Лідія Бурачинська, П. Драган, О. Рогатинська, І. Запаранюк, А. Ганкевич, О. Коломійська, Анастасія Жук.

Адміністрація „Н. Ж.“

**ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА
В ЖОВТНІ 1951:**

Річна вкладка і Організаційний Фонд:

Відділ	7	Акрон, О.	20.—	5.—
"	22	Шикаго, Ілл.	20.—	5.—
	36	Шикаго, Ілл.	20.—	5.—
	46	Филад., Па.	20.—	5.—
	50	Бетлегем, Па. чартер	5.—	

**Фонд Централі США,
по \$1.— від членки:**

Відділ	7	Акрон, О.	22.—
"	46	Филаделфія, Па.	25.—

Пресовий Фонд „Н. Ж.“

Відділ	7	Акрон, О.	10.—
"	8	Бронкс, Н. Й.	10.—
"	27	Пітсбург, Па.	5.—

Анна Ментус, Шикаго	1.—
Ю. Менцінська, Шикаго	1.—
С. Чапельська, Елизабет	1.—
К. Сарабун, Бриджпорт, Па.	1.—

Фонд будови дому США:

Ст. Ковбаснюк, Флашінг, Н. Й.	25.—
М. Гарасимчук, Нью Йорк, Н. Й.	25.—

На вкладку до СФУЖО:

Відділ	22	Шикаго, Ілл.	11.80
"	27	Пітсбург, Па.	4.50

З подякою

Стефанія Пушкар, фін. секр.
Марія Бабяк, касієр.

ФОНД ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Слова признання проф. Ярослава Рудницького, висказані в цьому числі, спонукують нас перейти в цілості та пригадати собі перебіг задуму — видання творів Лесі Українки англійською мовою.

Коли в 1946 р. голова США н. Олена Лотоцька почула з уст Персівала Канди кілька поезій Лесі Українки, вразила її краса його перекладу. Вона спиталася, чи не міг би він переложити теж її драматичні поеми? Канди притакнув і з цієї ініціативи зродилось потім велике діло.

Та це був тільки початок. На засіданні Екзекутиви обговорено його, Гол. Управа одобрила намір. У квітні 1947 почали напливати перші пожертви. У липні цього ж року пройняла всіх вістка про смерть Персівала Канди невимовним жалим. Чи вспів він докінчити почате діло? Чи не стане воно нездійсненним через такий удар судьби?

На щастя, драматичні поеми були переложені. Навіть готовий був вступ до твору. Вдова перекладача передала їх Союзові Українок Америки за гононар 700 дол. Викінчити твір запрошено іншого приятеля українців та знавця літератури, професора Кларенса Маннінга. В обширній передмові він подав життєпис та характеристику творів поетки, щоб зясувати читачеві її незвичайну постать.

Тепер уже була черга за Відділами США. Українське жіноцтво Америки живо підхопило клич Централі. У 1948 р. стали напливати пожертви так, що можна було здати твір до друку. Вміру того, як поступала праця, вплачувалося відповідні рати. Друк перекладів Лесі Українки коштував у цілості 4.500 дол.

Того ж року відгукнулося Обеднання Українських Жінок із Німеччини. Звітлія прибула посидка розкішно виконаних вишивок, призначених на фонд Лесі Українки.

Спільними зусиллями українського жіноцтва в ЗДА й на скитальщині завершено це діло. Українська поетка стала доступною широкому світові.

Нижче подаємо перегляд головних жертводавців: Комітет США в Дітройт (5,

31, 61 Відділи)	Миш.	\$437.00
Окружна Рада США в Філадельфії, Па.		260.00
37 Від., Дітройт, Миш.		200.00
42 Від., Филаделфія, Па.		200.00
Філія США, Дітройт		182.00
31 Від., Дітройт, Миш.		181.00
60 Від., Клівленд, Огайо		160.00
5 Від., Дітройт, Миш.		142.00
26 Від., Гемтремк, Миш.		125.00
30 Від., Клівленд, Огайо		125.00
23 Від., Дітройт, Миш.		100.00
3 Від., Нью Йорк, Н. Й.		95.50
16 Від., Дітройт, Миш.		93.50
46 Від., Филаделфія, Па.		85.00
21 Від., Бруклін, Н. Й.		75.00
6 Від., Рочестер, Н. Й.		60.00
2 Від., Честер, Па.		51.00
48 Від., Филаделфія, Па.		51.00
4 Від., Нью Йорк, Н. Й.		50.00
28 Від., Ньюарк, Н. Дж.		50.00

Обеднання Українських Жінок у Німеччині пожертвувало: 1 великий вишиваний обрус, 10

малих обрусів із 26 серветками, 2 настільники з 8 серветками, 7 вишиваних блюзок.

Оці вишивки виставляє США з нагоди зїздів та зустрічей у Централі. До тепер продано їх на суму 182.50 дол.

Рахунок за друк книжки вже вирівняний. Гроші, виручені з продажі книжок ідуть на Видавничий Фонд США. Найближчим запланованим виданням — це праця про український жіночий рух в англійській мові.

ЮТИКА, Н. Й.

Заходом Ініціативного Комітету для заснування США, Відділ в Ютиці, відбулися 30. IX. 1951 р. Основні Загальні Збори з наступним порядком нарад: з таким порядком нарад:

1. Відкриття і прийняття порядку нарад.
2. Вибір Президії і Комісії-матки.
3. Вибір Управи і Комітету „Мати й Дитина“.
5. Устійнення висоти членської вкладки.
6. Устійнення дия місячних сходинок.
7. Внески і запити.

Збори відкрила п. Ів. Рожанковська. В вичерпному рефераті представила діяльність США в минулому і в сучасну пору. Далше поінформувала приваних про плян праці Відділу, як його намітив Ініціативний Комітет. Після прийняття порядку нарад вибрано президію зборів у складі: Ів. Рожанковська — предсідниця і Яр. Томич — секретарка.

До Комісії-Матки увійшли: А. Топольницька, О. Запарипюк і Ір. Чайківська.

Згідно з порядком нарад предсідниця зреферувала статут, відчитуючи його частинно, після чого привані прийняли статут одноголосно.

До Управи ввійшли запропоновані Комісією-Маткою кандидатки, а саме:

Голова — Ів. Рожанковська; заст. голови — д-р М. Кознарська; секретарка — Я. Томич; скарбничка — В. Яцків; культ-

освітня референтка — Гр. Чайківська, імпрезова референтка — Ст. Чорна; суспільна опіка — В. Величко; реф. молоді — О. Запаринюк.

До Комітету „Мати й Дитина“ вибрано 6 жінок: п. п. Рабій, Семигинівська, Бурак, С. Рожанковська, А. Топольницька і Войтич.

Членську вкладку устійнено в висоті 25 ц. Останню неділю в місяці призначено на місячні сходи членок.

Приявних членок було 23.

За Управу:

Іванна Рожанковська, предс.
Яр. Томич, секретарка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

НОВИЙ ПОЧИН ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

Окружна Рада СУА в Філадельфії — це об'єднання шести Відділів, що діють у цьому місті. Як завжди Окр. Рада випробовує нові шляхи, нові методи в праці. Тому слід підчеркнути новий почин, що його впроваджує голова Окр. Ради п. Анна Сивуляк. Це є щомісячні цікаві відчити запрошених гостей. Вони відбуваються кожної третьої неділі в місяці й призначені для членів та гостей.

Цьогорічну серію відкрила Окружна Рада доповіддю Петра Мегика про „Мистецтво княжої доби“. Петро Мегик — знавець цієї ділянки та ще й уміє приступно насвітлити справу. Маючи епідіаскоп, він впровадив перед глядачів ряд будівельних пам'яток — княжих церков та їхніх деталей. Показ доповнив він також зразками малярства та народнього вбрання, що виводить свій початок із княжих часів.

Із показу війнуло на нас багатством та величчю тієї доби. Коли б цей матеріал можна опрацювати а подати в чужомовному виданні, він сповнив би велику місію для нас. Та про те важко мріяти тепер. Покищо слід нам самим ознаямлюватися із скарбами нашого минулого, щоб ми вміли оцінити багату духову спадщину, яку залишила нам княжа доба.

Почин Окружної Ради СУА в Філадельфії слід повітати. Він напевне знайде наслідування в великих наших центрах. Бо всюди наше жіноцтво хоче працю-

вати над собою та поглиблювати своє українознавство. А наші мистці й науковці нам напевне в тому допоможуть.

ГАРНИЙ ПРИКЛАД

Ще не затих у наших ушах відгомін приємних звуків танкової музики та оживленого товариського гомону перших осінніх вечорниць, улаштованих 20. Відділом СУА ім. О. Теліги; ще миготять в очах гармонійно дотримані в осінній тональності прикраси погідної балевої зали. Учасниці цих вечорниць хочеться висловитись ще з свіжими враженнями пережитого з приводу цього вечора. Неодна читачка, натрапивши на ці рядки, підсміхнеться і подумає, або й скаже: „Чи ж мало у нас тих вечорниць чи забав на еміграції? Треба ще писати про це і цінне місце забирати на такі нісенітничі; краще б чим іншим зайнялись і пожиточнішим, ніж ті вічні гулі!...“

У кожному іншому випадку ми б признали глибоку рацію такій грізній критиці, скромно склонивши голову перед речником її. Але тут, дозвольте ж нам, ставши в оборонну позу, висловитись до кінця: ці вечорничі такі дорогі й такі памятливі для нас у першу чергу не через спогляди про сальви іскристого сміху, про запах свіжих квітів, про замріяні звуки музики та смачні домашні тісточки, а через ту свідомість, що дохід цих вечорниць ми призначили на допомогу нашим залишенцям у Німеччині, що ми весь чистий дохід з забави посилаємо тим, які цього найбільше потребують, для яких уже закотилась за обрій зоря сподівань виїзду в закеанські країни з новими можливостями, з заревом світлішого майбутнього. Ті, що залишаються в Німеччині приречені на тяжку долю, часто на злидні матеріальні й моральні через вороже наставлене чужинецьке оточення. Вони ж безпосередні чи посередні жертви воєнного лихоліття та наших визвольних діянь у час останнього десятиліття років. Вони здебільшого через зовнішні обставини, не з своєї вини лишаються там на чужих, часто непривітних теренах повоєнної Європи. Ми ж, які маємо змогу тут, у вільній країні,

здобувати собі майбутнє нашою працею, йти вперед у життя, щасливі, коли можемо втерти якусь сльозу з очей дитини чи зажуреної матері її, чи тієї хворої, що роками з постелі не може піднятись і не має засобів на необхідні ліки і харчі. Так! Саме звідси походить радість після наших вечорниць. Головний наш дохід ми призначили на фонд „Матері й дитини“ для висилки до Європи, а одну частинку ми окремо призначили на ліки для однієї хворої студентки, що опущена й самотня не може опустити постелі через важку недугу.

Ми викликали усміх на обличчі зболеної матері? Утерли сльози заплаканої дитини? Ми зменшили страждання недужої? Так! І нам трошки полегшало; ми сміємо радіти на цій вільній чужій землі, бо ми, хоч частинно, сповнили обов'язок відносно тих, що там за морями, океанами. Наш молодечий 20. відділ СУА має в своїх рядах багато членок, які так недавно спільно ділили тяжку долю тих нинішніх залишенців; тому й наш інтерес до них такий живий.

Цим жмутком вражень і думок ми може заохотимо інших членок СУА зорганізувати щось на подібну ціль, а сподіваємось, що ті, які не пропустять нагоди добрим ділом відгукнутись на скарги й болі закеанських сестер, відчуватимуть ту ж, що й ми, радість після доконаного.

Учасниці вечорниць.

Відновлені передплати прислали в жовтні, 1951:

Ст. Ковбаснюк, Флашінг, Н. Й.	4
Марія Ясінська, Детройт,	2
К. Сарабун, Бриджпорт, Па.,	2
Рома Дзюбинська, Шикаго,	2
Марія Прокопович, Детройт,	2
По одній передплаті: Дора Рак, К. Савка, М. Заячківська, А. Губчак, М. Мельник, М. Павлишин, О. Кріль, С. Лотович, К. Чорній, Плашовецька, Барчевська, Н. Ковалишин, П. Гришко, П. Лаба, М. Худоба, А. Майдош, Т. Данис, С. Нападівич, П. Панамаренко, П. Гайдак, А. Ментус, М. Шемердяк, С. Чапельська, М. Сурмач, М. Гуменюк, О. Семенюк, Ю. Менцінська, Р. Стисловська, К. Тарнавська, М. Баско, К. Стефанович, Ю. Кривень, Р. Вибрани, П. Марко, М. Фецачин, Ю. Качмар, В. Кольба, А. Кметь, М. Горінь.	

ЗАГАЛНІ ЗБОРИ ЗУАДК-У

Загальні збори ЗУАДКомітету в днях 12., 13. і 14. жовтня ц. р. були предметом уваги цілого українсько-американського світу. Переселення скитальців добігає кінця і від уміння та справності установи залежатиме ще завершення цього великого діла.

Про зацікавлення цією справою свідчили численні делегати, що заповнили салю нарад. Між ними було багато новоприбулих, що самі користали з послуг великого переселення та зуміли оцінити його велике значення. Окрему групу творили жінки-делегатки, здебільшого відпоручниці Відділів СУА, що є членами ЗУАДКомітету. І так слід назвати пп. Павлину Пономаренко, Марію Головату, Марію Бабяк, Анну Сивуляк, Михайлину Чайківську й Ірину Дяків із Філадельфії, п. Марію Голуб із Милвил, Н. Дж., п. Марію Ленчук і п. Євдокію Лектей із Нью Йорку, п. Герулу з Рочестер, п. Анастасію Білецьку-Федуняк із Шикаго. Жіноча Секція ЗУАДКомітету з Нью Йорку та Переселенчий Осередок були заступлені пп. Марією Демидчук, Іванною Бенцаль і Катериною Пелешок.

Відпоручниці Відділів СУА брали живу участь у нарадах. Вже хочби сам факт, що вони уважно прислухались, не покидали салі, не спинялись по коридорах, свідчить про те, що перебіг нарад їх живо цікавив. І не диво — в досягненнях ЗУАДКомітету вложено багато їхньої праці, багато доброї волі й багато сподівань. Тимбільше тепер, коли діло вже завершується, хотілось їм припилювати його вислід.

Це видно було з поодиноких виступів делегаток. П. Пономаренко забрала слово до питання зміни статуту й належно його у засадила. П. Чайківська здержувала керівні чинники від непотрібної безплідної дискусії. Вона пригадала, що в діянні ЗУАДКомітету на скитальщині особливу роль відіграла п. Юлія Коник-Ташук та Василь Гіна, й їхні заслуги повинні заг. збори теж оцінити. П. М. Голуб подякувала ЗУАДКомітетові за заходи в виясненні справи української дивізії, яку до тепер несправедливо обвинувачували.

Окремо виступали жінки на

відповідальних постах праці ЗУАДКомітету. Сюди належав звіт члена контрольної комісії п. Олени Лотоцької, що впродовж останнього звітового часу почала паладнувати суспільну опіку над новоприбулими. Її спостереження з тієї праці можуть бути цінними вказівками на майбутнє. Далше звітував Переселенчий Осередок, іменем якого виступила п. Іванна Бенцаль. Висловивши свій жаль із приводу того, що його не притягнуто до звітування перед уділенням абсолюторії, вона дала широку картину праці українського жіноцтва на пристанях. Зустрічаючи новоприбулих, жінки з Переселеного Осередку не тільки допомагають у відборі речей та приміщенні родин. Вони підхоплюють перші тривожні питання новоприбулого, вони піддержують його, додають певности. Це є те перше враження опіки й піддержки своєї громади, що його дістає розгублений у чужому натовпі скиталець. Звідомлення доповнила п. Катерина Пелешок точними даними. На закінчення цього звіту голова Переселеного Осередку, п. Марія Демидчук, подякувала жінкам за їхню жертвенну працю.

На перебігу нарад заважив внесок п. Олени Лотоцької, що торкався непередбаченої зміни статуту, яку треба було належно підготувати.

У комісіях заг. зборів делегатки теж виявили себе. І так у комісії-матці засідали пп. Лотоцька і Демидчук, у комісії резолюційній п. Чайківська, у провірній п. Пелешок і Штогрин. Вислід виборів впровадив нових членок до президії й управи. Місце другої містоголови зайняла п. Олена Лотоцька, до управи ввійшли пп. Іванна Бенцаль і Михайлина Чайківська, до контрольної комісії п. Катерина Пелешок.

Українське зорганізоване жіноцтво в ЗДА завжди активно піддержувало почини ЗУАДКомітету. Воно відгукувалось на кожен заклик і кожну його потребу. За цю свою готовість воно не вимагало подяк чи почестей. Але вкладаючи в цю працю кусник свого серця, хотіли б мати теж вгляд у хід подій та радіти їх розвоєм. Здається благодатний, порадуючий вплив жіночої руки вже й ці збори відчули.

Перед ЗУАДКомітетом розгортається новий етап праці. Хоч переселення скоро закінчиться, проте позиція, яку здобула собі ця установа та потреби новоприбулих начеркнуті перед нею нові завдання.

ЗІЗД НАЦІОНАЛЬНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ У КАНАДІ

Наприкінці вересня ц. р. відбувся в Монреалі річний зїзд Н. Ж. Р. Прибуло 19 голов організацій домініяльного характеру (на всіх 24). Окрім домініяльних делегаток брало ще участь 58 місцевих станиць із провінції Квебек. Заступлені були також українські жіночі організації, члени НЖР. Від Організації Українок Канади брала участь п. Ст. Бубнюк, а від Союзу Українок Канади п. Ольга Войченко.

Наради відкрива голова МЖР. др. Едер, яка вступила до Монреалу в поворотній дорозі з Австралії до Швейцарії. Головна увага зїзду була присвячена економічному положенню Канади. Промовляв міністер фінансів А. Е. Аббот. Він зясував зріст цін та недостатність доходів і порадив, як протиміру оощадність. Коли б кожна жінка заощадила денно по кілька центів, це дало б річно мільонн. Фабрики повинні працювати для оборони краю, а тимчасом виробляють те, чого жадає вибагливий покупець.

На бенкеті промовляв секретар заграничних справ Пірсон. Зясував небезпеку зі сторони комунізму, якому повинно протидіяти об'єднання народів й його треба зміцнювати. Несподіванкою в його промові було те, що делегаткою Канади на сесію Об'єднаних Націй у Парижі буде уступаюча голова Н. Ж. Р. п. Маршал. Зазначив при тому, що це почесне завдання (вперше Канада висилає жінку представницею до О. Н.) надано їй не за її особисті заслуги, а як признание для праці Національної Жіночої Ради. Цю організацію вважають керівні державні установи — жіночим парламентом. Всі резолюції предкладає Н. Ж. Р. відповідним департаментам уряду до розгляду. Думки й побажання, висловлені в них, є важливими вказівками для уряду.

На місце п. Маршал вибрано головою п. Тирнер Бовн із Монреалу.

ІЗ ПЕРЕДАЧ ГОЛОСУ АМЕРИКИ

У серпні ц. р. відмічено в Голосі Америки роковини народження Л. Старицької-Черняхівської. У вересні ц. р. прочитано два уривки з повісті „Діти чумацького шляху“ Докії Гуменної, що саме тепер вийшла з друку.

КРОК УПЕРЕД НА КУЛЬТУРНОМУ ПОЛІ

(На шпальці видання "Spirit of Flame" Лесі Українки)

Кожен, хто хоч трішки ознайомлений із університетською практикою на американському суходолі, знає, які великі труднощі треба побороти викладачеві української літератури серед англомовного студентства, а зокрема серед нашої молоді народженої в Америці. Найбільш дошкульно відчувається нестача добрих перекладів українських авторів. Ми не кажемо всіх, але головніших, отих, якими гордиться українська література й які безпечно належать не тільки до українського, але й світового культурного пантеону.

Підписаному доводиться саме вести курс української літератури в Літній Школі ОУКО в Манітоському Університеті. Кляса: 24 усміхнені обличчя з Америки й Канади уважливо сліdkують за кожним словом, пильно нотують основні відомості про етапи розвитку української літератури, дбайливо завчають в оригіналі Шевченків „Вечір“ напам'ять, та поодинокі „золоті слова“ з творів наших письменників. На жаль — курс триває тільки шість тижнів, двічі на тиждень лекції літератури, разом 12 годин.

І тут саме приходимо до неочікуваного подарунку, що його зробив „Союз Українок Америки“ англомовному й українському світові, видавши перекладні поезій і драм Лесі Українки пера П. Канді п. н. "Spirit of Flame". Це великий крок уперед для введення Лесі Українки в західні культурні сфери. Це конкретне й речеве переконання чужинців і своїх, що з різних причин (про які тут не говоримо) не читають по-українськи, про високі етичні й естетичні вартості української літератури, це аргумент „ад оculos“, що українська література має своїх велетнів, про яких т. зв. Захід не знав зовсім, чи знав замало.

Власне такої книжки, як "Spirit of Flame" не доставало. Є вже переклади Шевченка, є переклади Франка на англійську мову; в 1947 й останньо в 1950 рр. вийшли переклади „Слова о Полку Ігореві“; є добрі переклади українських народних пісень п. Ф. Лайфсей, що саме викінчує англійський переклад дум. Не було по-англійськи Лесі Українки. Не пробито було досі вікна в широкий світ для тієї української письменниці, що була найбільш „світовою“ в тематиці й ідеях. Від Палестини, через Грецію, Україну, Італію, Іспанію, Шкотію, аж

до американської „луци“ ширяла вона на крилах фантазії й інтуїції. І власне західному читачеві, вихованому на Шекспірі, Метерлінкові, Гаманові й ін., легко сприймати ідейний і мистецький світ Лесі Українки.

Тимто нова збірка перекладів Лесі Українки — це один із наріжних каменів для будови в культурі заходу. Це те, чого нам дуже бракувало при літературно-мистецьких взаємних із англомовним світом. Це врешті один із важливих здобутків на полі освідомлення українсько-американської

молоді про духові здобутки „Старого Краю“.

Ба думати, що українська спільнота на американському терені витягне висновок із появи цієї книжки. На нашу думку, не повинно бути ані однієї публічної бібліотеки в більших місцевостях Америки й Канади, де б не було цього видання. Зокрема ж університетські бібліотеки, де збирається „славістику“, повинні мати цю книжку. Бо вона вповні заслуговує на це як змістом, так і зовнішньою формою. Ярослав Рудницький.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933 AND JULY 2, 1946 of "OUR LIFE" published monthly at Philadelphia, Pa., for Oct. 1, 1951

State of Pennsylvania
County of Philadelphia

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Cecilia Gardecka, who having been duly sworn according to law deposes and says that she is the business manager of "OUR LIFE" and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily, weekly, semi-weekly, or tri-weekly newspaper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, and July 2, 1946, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse side of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:

Publisher, The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.
Editor, Lydia Burachynska, 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.
Business Manager, Mrs. Cecilia Gardecka, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa.
Managing Editor, Mrs. Helen F. D. Lototsky, 866 N. 7th St., Phila. 23.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given).

The Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa. Helen F. D. Lototsky, President, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa., Catherine Yarosh, Rec. Sec'y, 866 N. 7th St., Phila. 23, Pa., Maria Babiak, Treas., 866 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state).

None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances embracing affiant's which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is 1200.

(This information is required from daily, weekly, semi-weekly and tri-weekly newspapers only).

Cecilia Gardecka, Manager
Sworn and subscribed before me this 30th day of September, 1951.

Emil Kulchycky
My commission expires January 4, 1953

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

Час уже обдумати Різдвяні дарунки!

Найкращою несподіванкою для рідних і приятелів
це українські прикраси до хати:

Накривала на ліжко в покут-
ському стилі від 10.00 дол.

Портіери на двері з смуга-
стих, народніх тканин в ці-
ні за ярд 1.10 „

Рушники до ікон
Вишивані обруси з серветками
Вишивані настільники з сер-
ветками

Вишивані подушки

знайдете в крамниці кооп. „БАЗАР”

БАЗАР

822 NORTH FRANKLIN STREET

Philadelphia 23, Pa.

Phone ST 4-2056

М. ГОЛОВАТИЙ

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП,

де можна оглянути товар найкращих фірм
меблі до спальні • ідальні й кухні • машини до прання
газові й електричні печі • С. Е. холодильні (рефри-
джерейтор) і інші річі до окраси Вашого дому

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОВГІ СПЛАТИ

М. HOLOWATY

329 West Girard Avenue

Philadelphia 23, Pa.

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ
І Є В РОЗПРОДАЖІ
такі книжки жінок-письменниць
Докія Гуменна:
„Діти чумацького
шляху” \$2.50
Оксана Драгоманова:
„По той бік світу” 0.80
Софія Парфанович:
„У Києві в 1940 р.” 0.70
Марія Цуканова:
„Шовкова рукавич-
ка” 0.25
Замовляти в Централі СУА

ДИТЯЧИЙ САДОК

Комітету „Мати й Дитина”
1835 North 7th Street
Philadelphia, Pa.

ПРИЙМАЄ ПІД ОПІКУ ДІТЕЙ
ПРАЦЮЮЧИХ БАТЬКІВ
Фахова опіка :: Добірний харч

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYUSKY

2231 Fairmount Ave.
Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріяльні справи
посилки грошей
Грошові перекази
Міняє платничі чеки

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОД-
НОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕ-
СОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПО-
МОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!